

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 29-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 3. Vasárnap
VIII. évfolyam, 322. szám

Fényes keretek között ünnepelték meg Gyulafehérváron az egyesülés évfordulóját A szónokok ismertették a történelmi nap jelentőségét - Kegyeletes módon emlékeztek meg a román nemzet hőseiről

(ALBA IULIA-GYULAFEHÉRVÁR). — Ha a sors úgy akarná, hogy az idők még nehezebbek és zavarosabbak legyenek, a mi nagy parancsnokunk első jelére megmozdulunk, hogy megrendül a föld a mi sokaságunk lábai alatt, a levegőt pedig meg fogja reszketetni kiáltásunk: Eljen a király és a haza!

A KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK NEVÉBEN
Gavril Crisan a kereskedők és iparosok nevében beszélt, majd Stefan Ciobanu professzor, a Román Akadémia tagja, Moldova és Beszarábia üdvözlését tolmácsolta Victor Jinga professzor szóla fel ezután, aki az egyesülés eszméjének fontosságát hangsúlyozta, majd Petre Georgescu tábornok, a NUF nemzeti gárdájának parancsnoka beszélt.

Silviu Dragomir kisebbségi miniszter az emlékeztetés december elseji nemzetgyűlés lefolyását ismertette, amelyen Nagyszeben megbízottjaként vett részt a gyűlésen elnöklő Gheorghe Pop de Băsești titkáráként működött.

Ugy emlékszem vissza, mintha ma történt volna, a gyulafehérvári nemzetgyűlést bezáró epizódra. Miután „Badea Gheorghe” proklamálta a szavazás eredményét, amelyet óriási lelkesedéssel fogadtak, a gyűlés a kitűzött időn túl is folytatódott. Az ünnepelő parasztok, akik nem férhettek be a terembe, türelmetlenül várták a további szónoklatokat.

FERDINAND KIRÁLY ÉS MÁRIA KIRÁLYNÉ EMLEKEZETE

— Ugy véltük, hogy nem hagyhatjuk elmúlni a december elsejét anélkül, hogy mi, akik győzelemre vittük a nemzeti ujjaszületés nagy gondolatát, ne jöjjünk el ide és nem emlékezzünk meg erről a napról. Gondolunk azok felé kell szállni, akik az egyesülés eszméjéért vérezték, mindegyikük mély elismeréssel kell gondolnunk a nagy Ferdinand királyra és a felejthetetlen Mária királynéra, akik miután kiállottak a nemzetre hárult megpróbáltatást, ugyancsak eljöttek ide, Gyulafehérvárra, hogy felvegyék Nagy-Románia koronáját és ezzel a szeretet legszebb jelét adják Erdélynek.

Beszédét ezzel fejezte be: „Eljen Románia! Eljen a király!”

A MUNKÁSSÁG ÉS A FÖLD- MŰVESEK KÉPVISELŐINEK BESZÉDEI

Teodor Roznoveanu, a munkásság képviselője, Bukovina üdvözlését tolmácsolta. Ioan Aron a földművesek nevében beszélve, többek között a következőket mondotta:

— Ha a sors úgy akarná, hogy az idők még nehezebbek és zavarosabbak legyenek, a mi nagy parancsnokunk első jelére megmozdulunk, hogy megrendül a föld a mi sokaságunk lábai alatt, a levegőt pedig meg fogja reszketetni kiáltásunk: Eljen a király és a haza!

A KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK NEVÉBEN

Gavril Crisan a kereskedők és iparosok nevében beszélt, majd Stefan Ciobanu professzor, a Román Akadémia tagja, Moldova és Beszarábia üdvözlését tolmácsolta Victor Jinga professzor szóla fel ezután, aki az egyesülés eszméjének fontosságát hangsúlyozta, majd Petre Georgescu tábornok, a NUF nemzeti gárdájának parancsnoka beszélt.

Silviu Dragomir miniszter beszéde

Silviu Dragomir kisebbségi miniszter az emlékeztetés december elseji nemzetgyűlés lefolyását ismertette, amelyen Nagyszeben megbízottjaként vett részt a gyűlésen elnöklő Gheorghe Pop de Băsești titkáráként működött.

Ugy emlékszem vissza, mintha ma történt volna, a gyulafehérvári nemzetgyűlést bezáró epizódra. Miután „Badea Gheorghe” proklamálta a szavazás eredményét, amelyet óriási lelkesedéssel fogadtak, a gyűlés a kitűzött időn túl is folytatódott. Az ünnepelő parasztok, akik nem férhettek be a terembe, türelmetlenül várták a további szónoklatokat.

Az elnök engem kért fel, hogy beszéljek hozzájuk. Beszédemet csak az örömmongások szakították félbe, amelyek viharosan törtek fel a tömegből. Nemsokára más emelvényekről is felhangzottak a rögtönzött szónoklatok, a nép leirhatatlan lelkesedése közepette. Az időközben eltelt husz esztendő óta ily mély élményem csak egyszer volt: ez év márciusában. A behívó parancs villámként száguldott végig az erdélyi falvakon és mintegy mágikus jelre, mozdultak meg földműveseink és intellektueljeink, senkiséim hiányzott, senkiséim tétovázott, többen jelentkeztek, mint ahányat hívtak. A román Erdély szolidaritása áradt a román nemzeti eszme egysége körül.

A mostani óra parancsa: Egy gondolat, egy király, egy ország. Nincs többé idő, a mi apró viszályainkra. Legyünk hálásak a Mindenhatónak, aki nagy és bölcs királyt küldött köztünk és hívjuk bizalommal a győzelemben, amelyet csak az uralkodó biztosíthat számunkra.

SILVIU DRAGOMIR A KISEBBSÉGI KÉRDÉSRŐL

Románia külpolitikájáról beszélve Dragomir Silviu összefoglalta Gafencu külügyminiszter minapi ezpozéját. A külügyminiszter ugyanakkor felvázolta a kisebbségi kérdést is. Kifejezésre juttatta a román nép érzését, amely mindig a legnagyobb megértést tanúsította az itt lakó népek törvényadta jogaival szemben. Tagadhatatlan, hogy annak idején a gyulafehérvári román

vezetőknek a kisebbségi jogokkal szembeni nagylelkű megértése szinte meggyőződésből fakadt, abból a jószágfelelőből, amely a román szívet jellemzi. Az erdélyi lélekben, mely meggyőződéssel él a nemzetiség elévülhetetlen joga.

Ezért a gyulafehérvári határozatok becsületére válnak egy népnek, amely évszázados elnyomatásból felszabadulva, akkor hangsúlyozta ki azokat, midőn megteremtette itt a román nemzet végleges és minden tekintetben uralkodó impériumát. Egységes nemzet egységes területen — ez a jogcím, amely igazolja nemzeti államunk létét.

Gigurto közlekedésügyi miniszter a kormány nevében tolmácsolta halálját mindazoknak, akik közreműködtek az egyesülés megteremtésében, majd Giurescu, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának minisztere beszélt.

Végül Horea Teculescu professzor, a NUF marostartományi titkára olvasta fel a határozati javaslatot, amely többek között következőket mondja:

A HATÁROZATI JAVASLAT

„NUF az egyesülést ünnepelve, szük

ségesnek tartja kihangsúlyozni megrendíthetetlen jogainkat az ország mai aatáraihoz. Uj század van keletkezően a románok számára, uj hit révén, amely uj életformákat teremt és megváltoztatja a közfelfogást. Csak ebben az értelemben beszélhetünk nemzeti ujjaszületésről, amely a faj erőinek briss lendületét fogja kiváltani és erkölcsi tisztulást, uj életfelfogást, uj eszményt hoz magával.”

A határozati javaslat végül a gyűlés hódolatát tolmácsolta II. Károly király Öfelségének.

A gyűlés után a hősök terén díszfelvonulás volt, amelyen kilenc megye küldöttségei és a Nemzeti Ujjászületés Frontjának gárdái vettek részt. Délben bankett volt, majd a vendégek délután fél ötkor elutaztak.

ÜNNEPSÉG IOAN ARION GYULAFEHÉRVÁRI SIRJA ELŐTT

A gyulafehérvári román temetőben tegnap kegyeletes ünnepséget tartottak Ioan Arion román földműves sirja előtt, akit 1918. december 1-én, mikor utban volt a gyulafehérvári gyűlésre, Tövisen orvul meggyilkoltak. Arion sirját, aki a nemzeti gárda káplárja volt, virágokkal borították el. Az istentiszteletet Alex Baba és Florian Rusan lelkészek vezették, akik 1918-ban a temetési szertartást is pontifikáltak.

A gyűlekezeti asztalán, élén Papp Danila tábornok, király helytartóval, a régi várba vonult, ahol abban a cellában, amelyben Horia, Closca és Crisan töltötték fogságukat, emléktáblát helyeztek el a következő felirattal: „Vitéz Mihály vajda emlékeztetére, aki 1599 november 1-én győzedelmesen vult be ebbe a várba, időlegesen meg, hódítva Erdélyt, amely szabaddá végelesen 1918. december elsején vált, Ferdinand király, a román nemzet egy s segítője uralmának dicsőséges napjai alatt. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalá részéről, 1939. december 1-én.” Miután imát mondtak a nagy uralkodó lelkiüdvéért, Papp helytartó leplezte a táblát és az országörök elénekelték a királyhimnuszt.

Amerika és Svédország közvetítenek a finn-orosz viszályban

Több száz halálos áldozatot követelt Helsinki és környékének bombázása

(BERN.) (Havas.) A Baseler Nachrichten című napilap jeleneteket közöl Helsinki bombázásáról. Az ujság megjegyzi, hogy a

finnek bámulatraméltó megadásal türik azt a nehéz sorsot, amelyet az események hibájukon kívül rájuk mértek. A helsinki iskolákban éppen tanítás volt — írja a lap — amikor a Szovjet repülőgépei megjelentek a főváros felett. A gyermekeken páni félelem vett erőt. Több kis gyermek rémületé-

ben az emeleti ablakokból ugrott ki az uccára és összezsugorította magát. A felnőttek viszont feltűnő nyugalommal igyekeztek az óvóhelyekre és panasz-szót sem emelnek akkor, amikor házaikat összerombolva találják. A bombázásra jellemző — fejezi be a Baseler Nachrichten — hogy a Szovjet azon jelentésével ellentétben, hogy kizárólag katonai célpontokat bombáz, az első épület, amely lángbaborult, a kórház volt.

ROOSEVELT ÜZENETE

(NEWYORK.) (Rador.) Roosevelt elnök üzenetet intézett Szovjet-Oroszország és Finnország államfőjéhez, amelyben arra kéri őket, hogy lehetőleg kerüljék el a polgári lakosság és a meg nem erősített övezetek bombázását. Az üzenet közvetítésével az Egyesült Államok moszkvai és Helsinki-i nagyköveteit bízták meg.

AZ USA ÁLLÁSFOGLALÁSA

(WASHINGTON.) (Rador.) A Havas jelentése szerint nagy felháborodással fogadta az amerikai közvélemény Finnország megtámadásának híreit. A lapok hangsúlyozzák azt, hogy ez a tény arra kényszerítheti az Egyesült Államokat, hogy állást foglaljon sok olyan kérdésben, amelyek eddig nem látszottak nagyon sürgősnek. Nem lehet előre látni, hogy milyen határozatokat fog eredményezni ez a lépés azokon a tanácskozásokon, amelyeket Roosevelt elnök az idegen hatalmak diplomátaival folytat. Szovjet-Oroszország magatartása az Egyesült Államok Japánnal szemben elfoglalt energikus magatartása esetleg megkönnyíthesse 1. az orosz-német egyezményhez hasonló orosz-japán egyezmény megkötését. Egy hasonló egyezmény a japán terjeszkedés növekedését jelentené és egyben a nyugati hatalmak Kínából való kiszorítását. Szovjet-Oroszország támogatni tudná Japánt azzal az indokkal, hogy a demokrata hatalmak imperializmusa ellen harcol. Felvetődik itt az a kérdés, hogy Amerikának esetleges politikai vagy diplomáciai téren történő megtorlásai nem siettetnék-e egy orosz-japán egyezmény megkötését? Mindennek ellenére az amerikai közvélemény megelégedéssel fogadja a Szovjet-Oroszországgal való diplomáciai viszony megszakítását és a közgazdasági téren kilátásba helyezett, amerikai ellenintézkedések életbeléptetésének híreit. Nincs kizárva, hogy az amerikai kormány engedni fog a nép nyomásának és visszahívja moszkvai követét, vagy pedig megszakítja az amerikai-orosz gazdasági egyezményt.

HOOWER TÁMADÁSA A SZOVJET ELLEN

(SAN-FRANCISCO.) (Rador.) Herbert Hoover, az Egyesült Államok volt elnöke heves támadást intézett egy beszédében Szovjet-Oroszország ellen. Igen súlyos kitételekben ítélte el az ország eljárását és kijelentette, hogy bármi történjék, Finnország fel fog támadni, mert az igazság még nem veszett el.

JAPÁN EGYÜTT ÉREZ A FINNEKKEL

(TOKIO.) (Rador.) A Stefani jelentése szerint a japán sajtó meleg rokonszenvvel ír Finnországról és elítéli a szovjet támadó magatartását. A lapok hangsúlyozzák, hogy Finnország és Japán között nyelvi és faji hasonlóságok vannak és ma a Japán nép — jobban, mint bármikor — a finn néppel együtt érez, történelmének nehéz óráiban.

FRANCIA LAP VÉLEMÉNYE AZ OROSZ TÁMADÁSRÓL

(PÁRIS.) (Rador.) Finnország megtámadásával foglalkozva a Petit Parisien, a következő írja: A kicsiny Finnországot hadüzenet nélkül megtámadta a Szovjet kolosszus azzal az átlátszó kifogással, hogy az orosz határok fenyegetve voltak. A támadás egy szabadságát szerető népet ért, amely eddig csak azt kérte, hogy békében élhessen. A lap felveti azt a feltevést, hogy a háború sokkal hosszabb ideig tarthat, mint ahogy azt az oroszok elképzelik, mert Finnország területének háromnegyedrészt erdők borítják, amelyek igen jelentős ellenállási erőt biztosítanak további harc esetén az elszánt finn népnek. A Szovjet ugyanazt a módszert használja, mint amilyent Németország alkalmazott a lengyelek ellen ezeltől három hónappal. Finnország 450 ezer felfegyverzett és kikép-

zett katoná felett rendelkezik, de embearanyaga igen korlátozott. Ha Oroszország eljárása érthető is volt Lengyelország esetében, semmivel sem igazolható Finnország megtámadása. Ez bizonyára egy széles és nagyarányú terv egyik részlete, amelynek egyik része az, hogy a Szovjet a Skandináv félszigeten át az Atlanti óceánra kijusson. Koppenhágában már el is terjedt az a hír, hogy Szovjet-Oroszország arra kérte Norvégiát, hogy három jeges-tengeri kikötőt átadjon. A Le Matin hasonlóképpen elítéli hangnemből ir Szovjet-Oroszország eljárásáról és megemlíti azt, hogy a Népszövetség jelenlegi elnöke is egy orosz és a szov-

jet úgy végezte el Finnország megtámadását, hogy nem is hívta vissza képviselőjét a genfi fórumokról. A Figaro aggodalmának ad kifejezést és felveti a kérdést, hogy nem lehet-e tartani újabb meglepetésektől a Skandináv félszigeten.

MEGSZAKADT A TELEFON-ÖSSZEKÖTTETÉS AMERIKA ÉS FINNORSZÁG KÖZÖTT

(WASHINGTON.) (Rador.) Amerika és Finnország között a telefonösszeköttetés pénteken reggel 7 órakor szakadt meg. Ennek megtörténte előtt a még ép vonalon lehetett hallani a szirénák zúgását és a lövedékek robbanását.

Finnország sötétségbe borul

(HELSINKI.) (Rador.) Pénteken délelőtt 11 órakor még nem adtak hivatalos közleményt a Kajander kormány lemondásáról, de azt minden pillanatban várták. Viipuriban a nap folyamán kétszer is történt légi riadó. Temmervorst városában hasonlóképpen. Hivatalos jelentés szerint a szovjet repülő-támadások során negyven ember meghalt és 70 súlyosan sebesült. A finn kormány rendeletet adott a parti világító tornyok fényének eloltására és az egész ország sötétségbe borult. A Petsamoi nikkelbányákban dolgozó amerikai mérnökök Norvégiába menekültek.

A VÖRÖSKERESZT ADOMÁNYA (LONDON.) (Rador.) A Vöröskereszt egy repülőgéprakomány gyógyszerárut küldött Franciaországba. A gép árárt Finnország londoni követének felesége gyűjtötte össze.

MIT MONDOTT A MOSZKVAI RÁDIO?

(MOSZKVA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint pénteken délnél egy óra 10 perckor a moszkvai rádióleadó

a következőket mondotta be: Kallio finn köztársasági elnök kimondotta a hadüzenetet Szovjet-Oroszország ellen.

PETSAMI AZ OROSZOK KEZÉN

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas jelenti, hogy Petsamo városát elfoglalták a szovjet csapatok. Péntek reggel óta egyetlen bombatámadást sem hajtottak végre a főváros ellen. A lakosság elszánt és nyugodt. A kiűrités folyik. A főváros élete majdnem normális. Az üzletek zárva vannak, az utcákon gázmaszkos rendőrcsapatok közlekednek. Kirkonas és Salmejaervik helységek ellen repülő-támadást hajtottak végre szovjet egységek. Hat szovjet gép bombázta a Petsamo felé vezető országutat és gépfegyverekkel lövöldöztek egy postakocsira és több mángépkocsira. Még nem lehet tudni, hogy vannak-e áldozatok. Finn repülőgépek később elűzték a támadókat. Szovjet tengeralattjárók elzárták Petsamo kikötőjének bejáratát és arra kényszerítették egy Norvégiába induló menekültekkel zsúfolt hajót, hogy az visszatérjen.

Fegyverszünetet ajánlanak

(HELSINKI.) (Rador.) A Tanner elnökle alatt megalakult kormány átvette az ügyek vezetését. Hír szerint az új kormány fegyverszünetet fog ajánlani a Szovjetnek, hogy ilyen módon megkezdhesék a békétárgyalásokat.

AZ ÚJ FINN KORMÁNY

(HELSINKI.) (Reuter.) Az előző hírekkel ellentétben az új kormány elnöke Kivi Maeki, míg külügyminisztere Tanner, volt pénzügyminiszter lett. Kimaradtak a kormányból Kajander miniszterelnök és Erkkö külügyminiszter. Helyet kapott a kabinetben tárcanélküli miniszterként Paasakivi, volt stockholmi finn követ is, aki a finn-orosz tárgyalásokat Moszkvában vezette.

SVÉDORSZÁG VÁLLALTA A FINN ÉRDEKEK VÉDELME

(HELSINKI.) (Reuter.) Amint a finn fővárosból közlik, Svédország a kormány kérésére vállalta a finn érdekek képviselését Moszkvában. Egyébként a moszkvai finn követ már elhagyta a Szovjet fővárost.

SVÉDORSZÁG HAJLANDÓ KÖZVETITENI

(BERN.) (Rador.) A Neue Zürcher Zeitung Stockholmból azt jelenti, hogy Svédország a maga részéről hajlandó közvetíteni a finn-orosz ellentétek megszüntetése érdekében. Svéd politikai körökben azt hiszik, hogy a skandináv államoknak együttes fellépése Moszkvában sokkal több eredménnyel járna, mint Amerika közvetítése. A lap szerint a hangulatra mi sem jellemző jobban, mint az, hogy a svéd önkéntesek tömegesen jelentkeznek katonai szolgálatra a finn hadseregben.

SZIMPÁTIA-TÜNTETÉSEK OSLOBAN

(OSLO.) (Rador.) A nagy norvég napilapok kiadói hivatala előtt állandóan óriási tömegek állanak és várják a Finnország felől érkező híreket. Tegnap a norvég ifjuság és a norvég ifjú munkások nagy csoportja tüntető felvonulást rendezett a finn követésé-

palota előtt. A tüntetők zajosan ünnepezték a finn kormányt és a finn nemzetet, amely oly bátran szembeszállt a hatalmas orosz óriással. A finn követségi palota előtt a tüntetők a szovjetkövetség elé akartak vonulni, de bethükben azonban a karhatalom megakadályozta őket.

AZ USA KÖVETEINEK ÉRTEKEZLETE

(DEN HAAG.) (Reuter.) A londoni, párisi és a hágai USA követek tegnap este együttes értekezletet tartottak a holland fővárosban. Az összejevetel célja a jelenlegi európai helyzet megbeszélése volt, amelyről jelentést fognak tenni Washingtonnak.

TÖBBSZÁZ HALOTT

(HELSINKI.) (Rador.) Az új finn kormány tegnap délelőtt még azt jelentette, hogy a harcok a határokon állandóan tartanak. Pontos jelentés a halottak számáról azonban még mindig nincsen. Az bizonyos, hogy Helsinki környékén a légi bombázásoknak több száz polgári áldozata van. Kigyulladt és leégett többek között a helsinki közpórház épülete is.

AZ OROSZ TÁMADÁS CÉLJA

(HELSINKI.) (Rador.) A Karelia-félsziget ellen indított támadás átkaroló mozdulatai tovább folynak. Most már nyilvánvaló, hogy az oroszok a félszigetet északról akarják megkerülve birtokba venni. Erre vall az a körülmény, hogy a támadásokat Piellinen és Eno között erőszakolják.

OROSZ RÁDIÓJELENTÉSEK

(MOSZKVA.) (Rador.) Az összes oroszországi rádiók csütörtökön a következő jelentést közölték:

„Szeptember 29-én éjjel a finn-orosz határon több újabb incidens volt. Éjjel 2 órakor a Ladoga-tótól északra levő Kovaino falunál finn katonák csoportja átlépte a szovjet határt és megtámadták az orosz határőrt. A finn különítményt, nagy veszteségeket okozva részére, visszaverték. Hajnali 3 óra 11 perckor Kaasuli falu közelében hatalmas finn különítmény erős gépfegyvertűzet nyitott az orosz csapatokra. Ez a falu a Karelia félszigeten

Megérkeztek
ujdonságaink!

Legszebb kristályok, finom márkás porcellánok, értékes nappelk, gyönyörű szervizek és kápeceretek. Persziszónyeg és festménykiállítás. Olcsó árak. Nagy választék.

„PAX“

Cluj, C. M. Foch 6. (Sora mellett).

van. A támadást az orosz csapatok itt is visszaverték. A vörös hadsereg számos hadifoglyot ejtett a Kormijánki falu mellett lefolyt harcban. Hadifogságba került 10 katoná és 1 altiszt. A reggeli órákban másik finn különítmény Termologó falu közelében kísérelt meg támadást a Karelia félszigeten, a vörös csapatok azonban ezt a támadást is gépfegyvertűzellel visszaverték. Tekintettel ezekre az újabb provokációkra és a finn haderő részéről a vörös hadsereg ellen intézett támadásokra, a vörös hadsereg legfőbb parancsnoksága november 30-án reggel 8 órakor parancsot adott a csapatoknak, hogy lépjenek át a határt. A vörös csapatok azonnal több ponton átlépték a határt. A Karelia félszigeten 10-15 kilométernyi mélységben nyomultak be Petrow Sadows nyugati határállomástól előre.

REPÜLŐTÁMADÁS

(HELSINKI.) (Rador.) A finn vezérkar jelentésében közlik, hogy csütörtökönként péntekre virradó éjjel több repülőbomba esett le a helsinki német iskola épületének közelében, amelyek súlyosan megrongálták az épületet és megsebesítették az iskola igazgatóját.

STOCKHOLM.) (Rador.) A DNB jelentése szerint a svéd lapok azt írják, hogy orosz bombavetők támadást intéztek az Északi Jeges-tenger partján levő Petsamo finn kikötőt ellen.

MEGSEBESÜLT ÉS A HALÁLLAL VIVÓDIK ERKKO VOLT KÜLÜGYMINISZTER LEÁNYA

(HELSINKI.) (Reuter.) A finn főváros bombázása alkalmával Erkkö külügyminiszter háza is romokba dőlt. A diplomata leányát életveszélyes állapotban ásták ki a romok alól. Életbenmaradásához nagyon kevés a remény. Maga a volt külügyminiszter rádiószózatot intézett az amerikai néphez, amelyben hangsúlyozta, hogy

a demokrata Finnország mindent elkövetett, hogy megővja a békét és határait. Ez azonban nem sikerült, mert a Szovjetet nagyon is ismert távolabb fekvő célok vezették jelen cselekedetükben.

HAVAS JELENTÉS HELSINKIBŐL

(PÁRIS.) (Havas.) A Havas távirati iroda közli Helsinkiből, hogy a lakosság hangulata továbbra is nyugodt és türelmes. A nép rendületlenül bizik igazában és jogainak diadalában. Am a katonai viszonyokat illeti, jelenti: a Szovjet a légi erőket illetően följében van, de a szárazföldön kísérleteit megghusítják a finn csapatok, amelyek még most is urai az egész határvonalnak.

Rádió

VASÁRNAP, DECEMBER 3.

BUCURESTI. 9.45: Torna, vídám zene, hanglemezek, orvosi és háztartási tanácsadók, hírek. 9.45: Istentisztelet, gyermeknek, felnőtteknek. 11.15: Szimfonikus zene. 12: Hírek, időjárásjelentés, időjelzés. 13.15: Lemezek. 17.15: Munka és öröm szervezőt órája. 18.15: Lemezek. 19: Felolvasás. 19.20: Tanase Maria erdélyi dalokat énekel, utána hírek. 20.15: Tánclemezek. 20.45: Hírek, majd hírek magyar nyelven. 21: Hangjáték. 21.50: Lemezek.

BUDAPEST I. 9: Hanglemezek 9.45: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének. 13.30: Hangverseny. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Katonazene. 17.30: Előadás. 18.15: Cigányzene. 19.25: Jazz-zene. 19.45: Csevegés. 20.15: Hírek. 20.25: Szalonötös. 21: Sporteredmények. 21.10: Pozsonyi lakodalom, operett. 22.10: Hírek. 23.40: Hírek. 24.25: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Háromnapos lázas nyomozás után

Elfogták Bertók Sándorné elvetemült rablógyilkosát

Abrudbányán került hurokra Tarnoveanu Vasile rovtomultu gonosztevő, aki beismerte szörnyű bűnét — Ursu Victor rendőrigazgató celtucatos irányításának köszönhető a gyors siker

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A „Jóestét!” tegnapi számában közöltük, hogy a Gruia-uccai állatias rablógyilkosság tettesének letartóztatása órák, de esetleg percek kérdése csupán. Meg kell mondanunk, hogy ebben az időben már teljesen tisztázódott a gonosztevő személyazonossága, sőt a bűnlelek nagyrésze is Ursu Victor rendőrigazgató kezében volt. Csapán azért nem tettük közzé a gyilkos nevét és letartóztatásának színhelyét, nehogy esetleg megnehezítsük a bünygyi osztály közegeinek további munkáját. Az alábbiakban beszámolunk az embertelen gonosztevő elfogatásának részleteiről:

HELYES VÁGÁNYON

Amint már részletesen beszámoltunk: a Gruia-uccai rablógyilkosságot csak délután 2 óra tájban fedezték fel. A kiszállott hatósági bizottság vezetője: Ursu Victor bünygyi igazgatónak nyomban az volt a feltevése, hogy a gaztettet járattan, illetve kezdő büntettes követhette ugyan el, azonban olyan valaki, aki már összeütközésbe került a büntető hatóságokkal.

Feltevéséhez szívesen ragaszkodva, nyomban előkerestette a rovtomultuak arcképalbumát és végig vizsgálta mindazokat, akik számbajöhetnek a rablógyilkosság elkövetésével kapcsolatban, különösen azokat vizsgálta lelkiismeretesen, akik

aránylag nemrég szabadultak az igazságszolgáltatás keze alól.

Nagymértékben hozzájárult a nyomozás helyes vágányra való tereléséhez az a körülmény is, hogy Zeitner Klára, vagyis az a leány, aki a boldogtalan áldozat és a vízmű embereként jelentkező gonosztevő között a tolmács szerepét töltötte be,

viszonylag pontos személyleírást adott az illetőről.

Ursu Victor bünygyi igazgató tehát a gyanuba jöhető rovtomultuak fényképeit megmutatta Zeitner Klárának. A leány sorra megnézte az arcképeket, azután rámutatott az egyikre:

— Ez volt az ember. Ez volt biztosan! — hangoztatta a legnagyobb határozottsággal.

Az arckép Tarnoveanu Vasile, Urisorul de Jos, Dés melletti, szamosmegyei községi származású 28 éves rovtomultu egyént ábrázolta. Tarnoveanul 1937-ben tartóztatták le Kolozsváron biciklipásások büntetével vádolva.

A törvényszék annak idején 7 hónapi börtönrre ítélte.

Büntetését annak rendje és módja szerint kitöltötte, de szabadulása után alig néhány nappal

erkölcstelen merényletet kísérelt meg egy 7 éves leánygyermek ellen a kolozsvári Chintaului-uton, amiért megint letartóztatták és egyévi és kéthónapi börtönnel sújtották.

Néhány hónappal ezelőtt szabadult a börtönből s hogy közben miből tartotta fenn magát, azt a nyomozás befejezése után fogjuk megtudni.

A KÖRÖZŐLEVÉL

Zeitner Klára határozott állítása alapján Ursu Victor bünygyi igazgató nyomban a következő szövegű körözlevelet küldte szét sürgőnyileg és telefonon az ország valamennyi rendőrségeinek és csendőrségeinek, valamint a határszéli nyomozó hatóságoknak:

„Nyomozatok a legerélyesebben Tarnoveanu Vasile szamosmegyei Urisorul de Jos községbeli 28 éves, rovtomultu gonosztevő után és tar-

tóztassátok le. Személyleírása: 1 méter 74 centiméter magas, szőke, kék szemű, borotvált arcu, sovány, de vállas és izmos. Öltözete után ítélve csavargó külsejű. Nevezett legutóbb micisapkát viselt és felsőkabát nélkül járt. Tarnoveanu meggyilkolta és kirabolta Bertók Sándor kolozsvári, Gruia-ucca 5. szám alatt lakó mérnök 46 éves feleségét és szörnyű tettének elkövetése után nyomtalanul eltűnt. Bármilyen legyen is a nyomozás eredménye, azonnal értesítsék a kolozsvári rendőrség bünygyi osztályát. Rendőrkvesztör: dr. HORVAT IOSIF, a bünygyi osztály fő-

nöke: URSU VICTOR.”

EREDMÉNY!...

A körözőlevélre szerdán déltájban a dési rendőrség a következő jelentést küldte:

„Hivatkozással az Önök körözőlevelére, van szerencsénk értesíteni, hogy a személyleírásnak megfelelő egyén tegnap este Désen járt, ahol egy aranyórát, aranyláncot és emlékérmét zálogosított el 2500 lej értékben egy Steinberg nevű ékszerésznél. A gyanús ékszereket lefoglaltuk, további utasítást kérünk. (Olvashatatlan aláírás.)”

A cluji uriközönségnek egyetlen szórakozó helye az újonnan nyílt

„EUROPA”
kávéház és étterem

ahol a tisztelt vendégeinknek elsőrangú konyha és különböző fajtákat szolgálja ki Jancsi tulajdonos, a „Bucuresti” étterem volt vezetője. A zenét a kiváló

László Jenő és jazz-zenekeze szolgáltatja
Vacsora után minden este tánc!

Lépésről-lépésre

Ursu Victor rendőrigazgató azonnal részletes jelentést tett dr. Horvat Iosif rendőrkvesztornak a nyomozás eddigi eredményéről, előzőleg azonban detektíveket küldött Désre a helyszíni nyomozás lefolytatására. A kiküldött rendőrségi közegek felismerték a lefoglalt ékszereket és magukkal hozták azokat Kolozsvárra.

A nyomozás most még lázasabb iramot vett. Ennek során pontosan megállapították Tarnoveanu Vasile dési tartózkodásának minden egyes részletét. Ezek szerint a gonosztevő hét-tíz délután 5 óra 7 perckor érkezett meg a dési vasutállomásra. Megállapították, hogy gyalog indult be a városba. Utközben találkozott az egyik rovtomultu dési ismerőseivel. Valószínűnek látszik, hogy nem avatta be szörnyű bűnébe s csak annyit mondhatott neki, hogy valami módon hozzájutott az ékszerekhez. Segítségét kérte azok elzalogosítása érdekében. Ismerőse el is kísértte őt egy ékszerészhez. Itt hosszú alkudozás után létrejött a vásár és

Tarnoveanu 2500 lej kölcsönt kapott a zálogba hagyott tárgyak ellenében

azzal a kötelezettséggel, hogy vasárnap, amikor egy gazdag testvérétől pénzt fog kapni, kiváltja a számára értéket jelentő emléktárgyakat.

Megállapította a nyomozás, hogy Tarnoveanu éjjel tájban parasztszekéren Urisorul de Jos községbe, szülőfalujába ment és reggelig ott tartózkodott.

Az is kiderült, hogy édesapja kérdőre vonta, miért olyan ideges? Talán elkövetett megint valami szégyenletes dolgot?

A gonosztevő tiltakozott a gyanúsítás ellen:

— Ugyan apám, hogy is gondolhatsz ilyesmit — mondotta ingerülten.

Hiszen már jó utra tértem és éppen azért jöttem haza, hogy személyi okmányaimat magammal vigyem. El akarok helyezkedni valahol.

Tarnoveanu Vasile azonban nem vitte magával személyazonossági iratait, amikor a kora hajnali órákban eltávozott szülei házából. Désre ment vissza, ahol késő estig az egyik zug kocsmában tartózkodott.

Este 9 órakor felszállt a Topánfalva felé induló vonatra. Itt egyik közeli rokonát látogatta meg.

Ámde a hurok már egyre jobban szorult a nyakán. A lázasan nyomozó rendőrségi közegek óráról-órára követték őt

és a nyomozás minden egyes részletéről telefonjelentésben értesítették a kolozsvári bünygyi osztály igazgatóját.

Ugy látszik Tarnoveanu Topánfalván megérezte, hogy elveszett, mert nem sokkal a letartóztatása előtt kerekelt oldott. A nyomozó közegek munkája elé megint jelentékeny nehézségek gördültek. Ekkor azonban a dési rendőrség a kolozsvári bünygyi igazgató megkeresésére

letartóztatta a rablógyilkos Urisoru

SELECT MOZGO

Minden idők legizgalmasabb filmje Johnny Weissmüller és Maureen O'Sullivan lemmiah alkítása:

TARZAN és FIA

Afrika őserdeiben lejátszódó minden eddigig felülmúló film, melynek izgalmas cselekményét a legszebb felvételek gazdagítják

Műsoron kívül mindkét mozgóban hangos

URANIA MOZGO

Csak ma és holnap látható még:

ISTEN ÖNNEL TANÁR UR

aranyéremmel kitüntetett filmretek, mely James Hilton regénye nyomán készült. Fősz.: Robert Donat és Greer Garson. Elyen film még nem volt.

de Jos községben lakó édesapját.

Kihallgatása során kiderült, hogy

Abrudbányán is van egy fia.

Valószínűnek látszott, hogy Tarnoveanu Vasile az Abrudbányán lakó bátyjához menekült.

A KÖR BEZÁRUL...

A nyomozó detektívek gépkocsin nyomban Abrudbányára száguldottak és beállították az itt lakó idősebb Tarnoveanu fiu lakására.

— Tarnoveanu Vasile kereszük! — mondták.

Az idősebb Tarnoveanu azt mondtotta, hogy öccse alszik. A detektívek beléptek abba a kis szobába, amelynek diványán

ott feküdt előtűk a lázasan keresett gonosztevő.

Felrázták. A rablógyilkos pillantása a hatósági közegek kemény nézésű szemével találkozott.

— A történet nevében letartóztatjuk Tarnoveanu Vasile, a kolozsvári Gruia-uccai rablógyilkosság elkövetése miatt! — mondták a detektívek.

A rablógyilkos arca halálsápadtra színtelenedett, de azért egykedvűen beletörődött sorsába. Cinikusan nézett maga körül és csak ennyit mondott:

— Tudtam, megéreztem, hogy ez lesz a vége!...

Aztán felállt, két kezét keresztbe téve ennyit mondott:

— Bilincseljenek meg az urak!...

A hatósági közegek az elvetemült embert megbéklyózták és átkísérték a csendőrségre. Itt előzetes kihallgatásnak vetették alá. Ennek során töredelmesen beismerte gaztettét. Jegyzőkönyvet vettek fel, majd megtették az intézkedéseket, hogy Kolozsvárra szállítsák. Az éjszaka meg is érkezett a bünygyi osztályra, ahol nyomban megkezdtek részletes kihallgatását.

MIT VALLOTT A GYILKOS

Tarnoveanu Vasile, a megbilincselte gyilkost, akit erős fedezettel mára virradó éjszaka szállítottak Kolozsvárra, ma, a kora reggeli órákban tüzetes kihallgatás alá fogták. A gyilkos kijelentette, hogy nem akarta megölni Bertóknt, hanem csak lopni akart a lakásból. Megjátszotta azt a szerepet, mintha vízvezetékészrel volna, babrált is a vízvezetéki csővel a pincében, majd visszament a lakásba és szurós tekintettel az uriaszony felé fordulva erőlyes hangon így szolt:

— Pénzt vagy életet! Én nem vagyok vízvezetékészrel, hanem rabló!

Az áldozat ekkor állítólag erőlyesen szembeszállt támadójával. A következő pillanatban a mindenre elszánt férfi torkon fogta az urinót, földreterpette és amikor észrevette, hogy az asszony erőlyen védekezik, afölötti félelmében, hogy esetleg ő marad alól, elkapta az asztalon levő kést és hatalmas vasnyelével teljes erőlyel az asszony homlokára sújtott. A szerencsétlen asszony a hatalmas ütéstől elkábult. Az elvetemült gyilkos a kezében levő késsel átvágta a nyakát, majd balkezének ütőereit is, azután feltörte a szekrények és asztalok fiókjait. Délután pedig vonatra ült és elutazott Kolozsvárról.

AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS KEZÉN

Három nap telt el mindössze a szörnyű bűntény óta és ime: a kolozsvári bünygyi rendőrség kitűnő igazgatója és lelkes munkatársai — éjjelt nappallá téve, semmiféle fáradságot nem kimélve — az igazságszolgáltatás kezére adják át a rablógyilkost. A város lakossága — különösen a külvárosok népe — valóságos lidércnyomás alól szabadult fel ennek a bravuros rendőrmunkának az eredménye után. Horvat Iosif, a kitűnő rendőrkvesztör és Ursu Victor bünygyi igazgató, valamint kiváló munkatársai a legteljesebb elismerést és köszönetet érdemlik meg nagyszerű munkájukért. Ugyancsak a dési rendőrség közegeit is, akik nagyszerűen fogták meg a nyomozás fonalát.

Pap János.

Barabás lett a KMSC sakkbajnoka

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Egy néhány kö-zépjátékos függő játszmájának kivételével lebonyolítást nyert a KMSC házi sakk versenye, amelyen az egyesület 24 tagja vett részt. Az elmaradt mérkőzések szombat, vasárnap, hétfőn és kedden este játszódnak le és ezek eredményétől függ a 8-24 helyezettek sorrendjének kialakulása. A hét első helyezett pontszáma és sorrendje végleges. Ez a sorrend a következő: 1. Barabás 22, 2. Bíró 20, 3. Sándor 18 és fél, 4. Izsák 18, 5. Varga 18, 6. Végh 17 és fél, 6. Rónai 17 ponttal.

A verseny győztese, Barabás Lajos, egészen fiatal ember, aki már is figyelemreméltó tehetséget árult el. Egyetlen játszmát veszített Bíróval szemben, több nehéz mérkőzést szívós végkiűzdelem után vitte diadalra.

Bíró Imre régi, gyakorlott sakkozó. A verseny biztos győztesének látszott és talán a túlságba vitt elzártságnak tudható be hogy Rónaival, Véghel és Vargával szemben játszmát veszített és így a második helyet kellett megelégednie.

Sándor Tibor harmadik helyezése a verseny egyik nagy meglepetése. Élénk játékmódora s végkiűzdelembeli szívóssága szerezte meg számára az előkelő helyezést.

Izsák Herman a múlt évi városi bajnok versenyek óta igen sokat fejlődött. Óvatos játéklevezetése és küzdelemtudása teszik megbecsülendő ellenfélle.

Meglepetés Vargha Ferencnek, Kolozsvár múlt évi másodosztályú bajnokának ötödik helyre szorulása. Bíróval szemben nyert igen szép, ötletekben gazdag mérkőzése is mutatja, hogy egyike legtehetségesebb játékosainak. Ezen a versenyen gyengébb ellenfelekkel kissé könnyelműen játszott és ez megbosszulta magát. Izsákkal szemben is vezetett és így mögéje került a rangsorban.

Végh János egyike a legnagyobb tudású játékosoknak. Hangulat nélkül játszott két könnyű mérkőzésének elvesztése szorította vissza a ranglistán.

Rónai Imre, a múlt évi harmadosztályú bajnok, ugyancsak figyelemreméltó fejlődésről tett tanúságot. A 15. fordulóban szép játékkal, ő törte meg Bíró veretlenségét.

Az élcspattól visszamaradt és valószínűleg a nyolcadik hellyel kell megelégednie a téli másodosztályú bajnokság egyik legeredményesebb játékosának. Benkő Istvánnak, kinek egészségi állapota nem a legkiegészítőbb. Ez befolyásolta Molnár István játékát is, aki veszedelmes ellenfele volt minden éljártaknak. Angi Árpád, Kiss Zoltán és Bajon Pavel ugyan csak kemény ellenfelei voltak a legjobbaknak is. Általában az egész versenyző gárda szereplése igazolja a munkásságuk komoly felkészültségét és tudását.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Tarzan és fia. A legújabb Tarzan dzsungelfilm. Fősz.: Johnny Weissmüller, Maureen O'Sullivan és a kis Johnny Sheffield. Műsorán kívül a legújabb nemzetközi híradó.

CAPITOL MOZGÓ: Premier világfilm. Tengeri sasok. Óriási látványosság. Fősz.: Georg Brent és Olivia de Havilland. A film előtt a legfrissebb Paramount világhíradó a legújabb aktuális eseményekkel.

ROYAL MOZGÓ: Az első tökéletes román film: „Lobogó fátylak”. Fősz.: George Vraca, Olga Porumbaru, Nutzi Dona, Cordon-testvérek és Simon Ilona.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két részes monumentális filmsláger: I. Az Esnapuri tigris. II. A hindu síremlék. Fősz.: La Jana, Kitty Jaantzen, Hans Stüwe és Theo Lingner. III. Híradó. Hétfőtől: I. A sanghai dráma. Fősz.: Louise Jouvet. II. Láthatatlan front. Jean Harlow utolsó filmje.

URANIA MOZGÓ: Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Csak ezeken a napokon látható még Isten önnel tanár ur világhírű film, mely James Hilton közismert regénye nyomán készült, Sam Wood rendezésében. Fősz.: Robert Donat és Greer Garson.

A Karitás ruhagyűjtő akciója. Az elmúlt évek szokása szerint vasárnap, december 3-án újra felkeresik az adakozó szívű kolozsvári közönséget a Karitás gyűjtő-szekerei, hogy átvegyék a szegényebb embertársaknak karácsonyra szánt tűzifaanyagokat, ócska ruhaneműket, élelmiszereket. Az egyesület vezetősege kéri a közönséget, hogy az adományokat előre készítse ki, magát a gyűjtést támogassák és a gondolatot terjesszék.

TESTEDZÉS

Románia rendezi meg az 1940 évi asztali tennisz világbajnokságokat (?)

(BUKAREST.) A nemzetközi asztali tenniszszövetség az 1940. évi világbajnokságok rendezési jogát Párisnak ítélte oda. A francia fővárosban máris megtörténtek az előkészületek a januárban eldöntésre kerülő világbajnokságokra. Minél inkább közeledik a világbajnoki versenyek időpontja annál inkább bizonyossá válik, hogy a jelenlegi háborus viszály közepette Páris nem rendezheti meg a nemzetközi tornát és éppen ezért felszínre került az a terv, hogy valamelyik semleges ország fővárosában rendezzék meg a bajnokságokat. A francia asztali tenniszszövetség altitóltag már lépéseket tett olyirányban, hogy a világbajnoki versenyeket Bukarestben, vagy Belgrádban rendezzék meg. A döntő szót az ügyben a nemzetközi asztali tenniszszövetség mondja ki.

Vasárnap lejátszák a múlt hétről elmaradt Universitatea-Monopol ligabajnoki mérkőzést. Az Universitatea, mint ismeretes, az elmúlt héten a Monopol elleni ligabajnoki mérkőzésének elhalasztását kérte. Először kis félreértés keletkezett, s a labdarugószövetség a le nem játszott mérkőzést a Monopol javára igazolta. Most azonban kiderült a félreértés, sőt az is, hogy az egyetemi csapat az előírt biztosítékot idejében eljuttatta a szövetséghez, s így a labdarugószövetség megsemmisítette a Monopol javára történt igazolást s a mérkőzést most lejátszhatja a két csapat. A ligabajnoki találkozóra vasárnap délután fél 3 órakor kerül sor a városi sporttelepen. A mérkőzés műsorbaiktatásával a vasárnapi labdarugóprogram ilyen formán némi változást szenved. A délután fél 3 órára kitűzött UEC-KAC I. oszt. bajnoki mérkőzés a jövő hétre marad. A műsor további része változatlan: Délután fél 9 órakor: Napoca-Haggyibor II. oszt. bajnoki; fél 11 órakor: Echo-KMSC I. oszt. bajnoki szerepel a műsorban. Az egyetemi csapat a Monopol elleni mérkőzésen a következő összeállításban játszik: Moldovan — Medrea II., Jancovici — Joja, Coman, Csákány — Tăranu IV., Medrea III., Szerény IV., Giurgiu.

Hősi halála halt a franciák marathoni bajnoka. Párisból jelentik: Geralt, Franciaország többszörös marathoni futóbajnoka a nyugati fronton vívott harcok során hősi halált halt.

Hatalmasan feliendült a német atlétika. Berlinből jelentik: Németország atlétikája éppen a legutóbbi évek folyamán hatalmasan feliendült. 1933. előtt egyetlen világrekordot sem tartottak a német könnyű atléták, azóta kerekben tizet állítottak fel. Ebből hat (három férfi és három női világcucc) az utolsó két esztendőből való. Az 1939-es év atlétikai szempontból eléggé kedvezőtlen nyara is remek német eredményeket hozott. Harbig 400 méteren 406 másodpercet, 800 méteren pedig 1 p 46 s mp-t futott. A berlini olimpián második helyezést elért Blask 57 métert dobott kalapáccsal, a német hölgyatléták pedig két világcuccot állítottak fel: A 4x200 m-es stafétafutásban 1 p 45 s mp-es idővel és a női öttagúban Mauermeyer révén 418 pontos eredménnyel. Németország tartja a 400-m-es gátfutás Európa-csúcsát is, amelyet Hölling repülőfőhadnagy állított fel.

Engedélyezték a román labdarugócsapatok külföldi portyáját. Bukarestből jelentik: Több bukaresti egyesület azzal a kéréssel fordult a labdarugószövetséghez, járuljon hozzá, hogy a tél folyamán külföldi portyára mehessenek. A labdarugószövetség hozzájárult a kéréshez s így a bukaresti csapatok tervezett külföldi portyája a tél folyamán megvalósulhat.

Kémkedés miatt letartóztatták a holland külügyminisztérium két előkelő főtisztviselőjét

(HÁGA.) (Rador.) Óriási szenzációt keltő kémkedést lepleztek le a hatóságok. A bevezetett vizsgálat folyamán két rendkívüli előkelő állású főtisztviselőt és egyiknek a feleségét letartóztatták.

A Havas távirati iroda jelentése szerint a hatóságok fokozott gonddal figyelték annak a bizottságnak a munkáját, amely a mozgósított holland hadsereg segélyezését és támogatását végezte. Ennek a bizottságnak tagja volt a holland külügyminisztérium egyik magas állású tisztviselője, aki ebben a minőségében pontos tájékozódást és adatokat szerzett a holland hadsereg csapattestjeinek elhelyezéséről, létszámáról és azokról az utasításokról, amelyeket a holland katonai csapatok parancsnokai kaptak. Ezeket az adatokat a külügyminisztérium magas állású tisztviselője egyik külföldi állam részére szolgáltatta ki. Feleségét, aki bűnrészes volt a kémkedésben, szintén letartóztatták.

Letartóztatták azt a magas állású hollandiai főtisztviselőt is, aki tagja volt a holland-angol kereskedelmi tárgyalásokat folytató bizottságnak és ebben a minőségében fontos tájékoztatással bírt az angol részről fogantatott tengeri zárlat módosításáról és ezeket az adatokat szintén külföldi állam részére szolgáltatta ki. A letartóztatások — főleg az őrizetbe vettek előkelő személyére való tekintettel — óriási feltűnést keltettek. A neveket a vizsgálat érdekében egyelőre nem hozták nyilvánosságra. A vizsgálat széles körben és lázasan folyik és további szenzációk fejleményeket ígér.

„PIROS BUGYELLÁRIS” — STEFANIDESZ ILIVEL. Az immár klasszikuskéntki népszerűművek felújításának sorozatában pénteken este Csepregy Ferenc híres és egykor nagy sikert aratott színdarabját: a „Piros bugyelláris”-t adta elő a Magyar Színház. A gyönyörű zenéjű, kedves magyar darab többévtizedes távlatban sem veszített üdességéből, meséje pedig mulatságosabb, mint tíz ugynevezett „modern” operett együttvéve. A közönség a tegnapi felújításon sokat tapsolt a szereplőknek, a temperamentumos, tűzről pattant menyecske alakító Stefanidesz Ulrike. Borovszky Oszkárnak, a mindig ki tűnő Réthely Ödönnel, a mulatságos Szendrey Mihály-Fülöp Sándor kettősnek és a vérbeli színészi munkát nyújtó Tóth Eleknek. A többi szereplők: Kőszeghy Margit, Tihanyi Magda, Bereczky Magda, Ditrői Puskás Béla, Csengeri Aladár, Szentes Ferenc, stb. is jól illeszkedtek a jólhangolt együttesbe. A zenekart Stefanidesz József jól vezette. Sajnos meg kell állapítani, a közönség gyenge érdeklődést mutatott a felújítás iránt. A darab és a szereplők játéka teit házat érdemelt volna. (szál.)

Rendőrségi hír. Ismeretlen tettes tegnap este álkulcsal behatolt Máté János S. József ucca 6. szám alatti lakásába, ahonnan több ezer lej értékű ruhaneműt vitt el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Poruljártak az éjszakai betörők. Vakmerő betörést kísérelt meg az éjszaka folyamán két kolozsvári fiatalember, akiket tetten is értek. Körülbelül éjfél tájban egy járőrkelő észrevette, hogy a Cicio Pop utcában lévő Zsigmond-féle hentesüzletbe valaki betört. Az illető azonnal beszólt szemben: még nyitva lévő Moldován-féle vendéglőbe, ahonnan körülbelül 20 egyén rohant ki és körülvette a hentesüzletet. Ebben a pillanatban a kint leső férfi el akart tűnni, de az emberek utánvetették magukat és feltartóztatták, míg két férfi a betört ablakon behatolt a helyiségre és az ott talált másik férfit szintén elfogták. Dulakodás közben a két betörő súlyos sérüléseket szenvedett. A felriadt szomszédok egyike közben telefonon értesítette a II. kerületi rendőrséget, ahonnan Fesnic Teodor és Bocian Cornel rendőrök szálltak ki a helyszínre és a fülön csipett betörőket bekisérték a kerületre. Kérelmére folytatásban van.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat d. u. 4: Tul a Nagy Krivánon.) (Ifjúsági előadás kizárólag az iskolák részére. A pénztár nem ad el jegyet) Este 9: Piros bugyelláris. (Rendes bérlet 14. irodalmi bérlet 8. szám.) Vasárnap d. u. 3: Tul a Nagy Krivánon. (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: Feleség. (Ötödször.) Este 9: Piros bugyelláris.

Hétfő 9: Sidy Thal jiddis színtársulatának vendégjátéka: Jase Kalb, I. Sternberg zenés színműve.

Kedd 9: Sidy Thal jiddis színtársulatának bucsuelőadása.

Szerda d. u. 4: Mikulás, postásleány, meg a krampuszok. (Hetényi Elemér legújabb gyermekdarabja, zenével és táncokkal, cukorka és ajándékosztással. Nagyon olcsó matinéhelyárakkal.)

Este fél 9: Fruska. (Barry Connors világhírű vígjátéka, Zagon István fordításában. Rendező: Tóth Elek. Fősz.: Beness Ilona, Havadi Nagy Ilonka, Kovács Kató, Tóth Elek, Perényi János, Borovszky Oszkár, Senkálcsky Endre. Premier bérlet 15. szám.)

Csütörtök d. u. 5: A Tolvaj. (Bernstein óriási sikerű színműve olcsó helyárakkal először.)

Este 9: Fruska. (Rendes bérlet 15. Irodalmi bérlet 9.)

Péntek fél 9: Orvoskisasszony. (Hoare Patricia világhírű színmű-újdoncsága, 10 képből. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Fényes Alice, Paál Magda, Haáz Jolty, Kovács Kató, Havadi Nagy Ilonka, Czopán Flóri, Hegyi Lili, Jány Teri, Faludi Márta, Tóth Elek, Nagy István, Kovács György, Lantos Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Szendrey Mihály, Borovszky Oszkár, Bodó György, Perényi János, Rajnai Sándor, Szentes Ferenc, stb. A díszleteket Rajnai Sándor tervezte. Premier bérlet 16. szám.)

Mikulásnap műsoros délután az Arvaleánynevelő Otthonban. Az Arvaleánynevelő Otthon december 3-án nagy Mikulásnapját izgatott örömmel várja a gyermeksereg. Sok örömet, kacagást, vídamságot fog hozni ez a délután. A Mikulásdélután december 3-án, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a Róm. Káth. főgimnázium „Jósika”-termében lesz megtartva (Kogălniceanu 2. sz.) A változatos és izlással összeállított műsor programjában a következő számok szerepelnek: 1. Magyar tánc. Tánccal: Nemmes Judit, Vargha Rózsika. (B. Vajda Teréz tanítványa.) 2. Bécsi keringő. Tánccal: Koltó Ilona (Vajda Teréz tanítványa.) 3. Karikás-játék. Előadja: Berariu Cuchi, Berariu Pechi, Tarlea Zoe, Tarlea Lia, Grauer Doina, Handel Gertrud, Ravay Éva-Maria. (Bartunek Titi tanítványa.) 4. „Kis Kati”. Előadja: Peris Dede. (Parádi K. és Husz P. tanítványa.) 5. Tavasz. Tánccal: Foedi Greti és Korobian Berta. (Bartunek Titi tanítványa.) 6. Angolvalcer fantázia. Tánccal: Geiger Lili. (Parádi K. és Husz P. tanítványa.) 7. Angol stepp. Tánccal: Pleth Lenke. (B. Vajda T. tanítványa.) 8. Szünet után a következő számok fogják a nézőket gyönyörködtetni: 8. Székely táncváltozatok két részben. Tánccal: Bereznay Éva, Hubay Éva, Hosszu Ildikó, Koleszár Juci, Kisa Éva, Korodi Magda, Platsintar Kató, Sári Erzsébet, Schönauer Jutta, Veress Zsófia, Bereczky György, Benke Sándor, Cseke István, Kocsis György, Kovács Balázs, Pócsai Károly, Szombafalvy Árpád, Szász Gábor, Zilahy Sándor, Zilahy László. (Parádi K. és Husz P. tanítványa.) 9. Balett. Tánccal: Geiger Lili. (Parádi K. és Husz P. tanítványa.) 10. Tiroli tánc. Tánccal: Fülöp Éva, Pálffy Kató. (B. Vajda T. tanítványa.) 11. Humoreske. Tánccal: Pleth Lenke. B. Vajda T. tanítványa.) 12. Valcer-trió. Tánccal: Curia Sonja, Komáromy Kató, Nagy Pali. (B. Vajda T. tanítványa.) 13. Keleti tánc. Tánccal: Komáromy Kató, Adler Éva, Benári Rózsika, Bereczky Judit, Curia Sonja, Fülöp Éva, Koltó Ilonka. (B. Vajda T. tanítványa.) A számokat Solymossy Olivér konferálja.

Adomány nyugtázása. Olvasóink mindig felfigyelnek kérés szavainkra s adakozó és megértő szívű közönségünk előtt szavunk nem maradt pusztába kiáltott szó, hanem meghallgatásra talált. M. S.-nétől a fűszer és rövidáru segéd részére, aki sajátos munkanélküli és a legnagyobb nehézségekkel küzd 500 lejt kaptunk. Pap András 20 lejt küldött be szegényeink részére. Minden adakozónak köszönettel nyugtázzuk eddigi jólelkűségét s egyben kérjük olvasóinkat, hogy aki teheti, ne feledkezzen meg a „Jóestét!” szegényeiről, akik bizony nagy számban keresik fel szerkesztőségünket s akiknek minden adományt a legnagyobb készséggel továbbítunk.

Nagy elismeréssel és melegséggel méltatja az európai sajtó Tatarescu és Gafencu beszédeit

(HÁGA.) (Rador.) Az összes lapok hosszú cikkeiben méltatják Tatarescu-nak, az új román miniszterelnöknek és Gafencu Grigore külügyminiszternek legutóbbi beszédeit. A holland sajtó hangsúlyozza, hogy a külföld a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel kíséri Románia magatartását és külpolitikáját, mert állásfoglalásának nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A GÖRÖG SAJTÓ ISMER-TETÉSE

(ATHÉN.) (Rador.) A görög sajtó vezető helyen foglalkozik Gafencu külügyminiszter legutóbbi beszédével. Nagy elismeréssel és méltatással emlékeznek meg arról a békés és az ország függetlenségét biztosító politikáról, amelyet Románia folytat és örömmel állapítják meg Gafencu külügyminiszter beszédéből, hogy Románia összes szövetségeseivel a Balkánon és szomszédaival a legbarátságosabb viszonyt kívánja fenntartani.

MIT IR A TÖRÖK SAJTÓ

(ISZTAMBUL.) (Rador.) A török sajtó vezető helyen közli Gafencu román külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatát. A román külügyminiszter beszámolójának különösen azok a részek és megállapításai keltették a török politikai körökben és a közvéleményben általános meglepetést és elismerést, amelyekben Gafencu leszögezte, hogy Románia barátságos viszonyt kíván fenntartani az összes szomszédos államokkal, de elsősorban Törökországgal, amelyről a legnagyobb elismeréssel állapította meg azt a gondos és lojális magatartást, amellyel a török kormány a háború kiterjedését megakadályozni igyekezett.

A NÉMET SAJTÓ GAFENCU BESZÉDÉRŐL

(BERLIN.) (Rador.) A lapok bő kivonatban közölték Gafencu külügyminiszter napokban tartott beszédét. Nagyfontosságot tulajdonítanak a német-román kereskedelmi egyezményre vonatkozó szavaknak és a két ország között fennálló jó viszonyról szóló kijelentésnek. Ugy politikai, mint újságíró körökben élénk helyesléssel méltatják Gafencu nyilatkozatát a német-román kapcsolatról. A román külügyminiszter beszámolóját Németországban nagy elégtétellel vették tudomásul. Az összes németországi rádió-állomások többször megismételték a román külügyminiszter külpolitikai beszámolójának főbb részeit.

ROMÁNIA POLITIKAI KAPCSOLATAI

(PÁRIS.) (Rador.) A párisi sajtó különös figyelmet szentelt és nagyfontosságot tulajdonít Tatarescu miniszterelnök rádióbeszédének és Gafencu külügyminiszter külpolitikai beszámolójának. Az összes francia lapok első helyen hatalmas című cikkeiben ismertetik a kormányfő és a külügyminiszter beszédeit és különösen nagyfontosságot tulajdonítanak a két beszéd külpolitikai vonatkozásainak. A La Journal című lap hangsúlyozza, hogy Tatarescu beszédében belpolitikai vonatkozásban türelmes magatartást szögezett le, hatalmas újjáépítési munkatervet gazdasági és nemzeti téren. Gafencu pedig Románia külpolitikai irányvonalát szögezte le. Különösen jó hatást tett a külügyminiszter beszámolójának az a szakasza, amelyben hangsúlyozta, hogy Románia hajlandó az együttműködésre a béke érdekében. Ezt a politikát bizonyítja az, hogy Románia márciusban kereskedelmi szerződést kötött Németországgal, egyidejűleg pedig elfogadta Anglia és Franciaország biztosítékát. Románia politikai kapcsolatai az összes hadbanálló államokkal azonos alapon nyugszanak. A háború kitörésekor Románia határozottan leszögezte semlegességét, amelynek következtében súlyos helyzetbe látszott kerülni Lengyelország fájdas és összeomlása idején. A fran-

cia lap „Béke és semlegesség” című cikkében hangsúlyozza, hogy Románia olyan helyzetben van és olyan politikát folytat, amely biztosítja részére a trianoni békeszerződésben megállapított területi egységét. Az Excelsior című lap az első oldalon „Románia szigorúan fenntartotta semlegességét” című cikkében méltatja Tatarescu miniszterelnök és Gafencu külügyminiszter beszédeit és nagy jelentőséget tulajdonít annak a munkatervnek, amelyet a kormányfő körvonalozott. A munkatervet Tatarescu két részre osztotta: az azonnal megvalósítandó teendőkre és a később, öt éves tervgazdaság keretében realizálandókra. Tatarescu miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány az új építészettel korszakát kívánja megvalósítani Romániában és minden remény alaposnak látszik arra, hogy ebben az egészséges országban a szebb jövő fog kialakulni — fejezi be cikkét a lap.

Megszökött a börtönből és szívenlőtte hűtlen szerelmesét a fegyenc

Sestének árával támogatta az uccai lány szerelmesét, aki revolvergolyóval fizetett

Romanból jelentik: Olyan megrázó hető is volt. Nem sejtették előre végzetüket. A legény végül is házasságra határozta el magát. A szülők ellenették a tervet.

EGY NAGY SZERELEM ELINDUL...

A véres dráma szerelemmel kezdődött. Vasile Ghelberg 24 éves Roman megyei Scheia községbeli legénynek megtetszett Rusu Anna falubeli leány. A leányt sem hagyta hidegen a fiú figyelme és nemsokára boldog szerelem fejlődött ki a két fiatal között. Ez ért-

„OLASZORSZÁG TÖRTÉNELMI HIVATÁSA”

(ROMA.) (Rador.) Az összes olasz lapok az első oldalon hatalmas című cikkeiben bő kivonatban ismertetik Gafencu külügyminiszter beszámolóját. A lapok hangsúlyozzák, hogy a beszédnek Románia és Olaszország kapcsolataira vonatkozó részét úgy a szenátorok, mint a képviselők lelkesen megtapsolták és megélték. Az olasz sajtó teljes egészében közli a román külügyminiszternek azokat a kijelentéseit, amelyekben Olaszországnak a Balkán-államokkal és Magyarországgal kapcsolatos akcióját érintették, kiegészítve a külügyminiszternek azzal a kijelentéssel, amely szerint Románia elszánt arra, hogy hidegvérrel, de erőteljesen megvédje jogait, de egyidejűleg hajlandó arra is, hogy jóviszonyt tartson fenn összes szomszédaival és megőrizze semlegességét. A Giornale d'Italia című lap a következő című cikkben ismerteti Gafencu külügyminiszter külpolitikai beszámolóját: „Olaszország történelmi hivatása a Balkánon a béke fenntartása érdekében.”

Az árak drágultak, de

nálunk mégis a régi olcsó

árban kaphatók a legdivatosabb, jó és tartós anyagokból készült női kabátok, ruhák és estélyi toalettek.

„FEMINA”

női divatruház,
Str. Memorandului 1.

ebből, nagyvárosban nem lehet megélni.

A tapasztalatlan legény és leány egyre jobban, lassan de biztosan siklott a lejtő felé.

A legényt hamarabb elkapta az ár. Lopott. Elfogták, börtönbüntetésre ítélték. Bezárták. Anna, fájó szívében a szerelem édes-bus érzésével, egyedül maradt.

UJ NŐ A 101. SZÁM ALATT

Mit csinálhat ilyenkor egy leány? Egy ideig kóborgott, cipelte elrontott életét, aztán rájött arra, hogy a szerelemből mégis csak meg lehet élni. De nem úgy, ahogy őt az valamikor elképzelték.

Nemsokára új leány érkezett a Strada Miron Costin 101. szám alatt levő nyilvánosházba és foglalta el szomorú, kopott szobáskáját. A leány fiatal volt, pazarul osztogatta fényes pénzért fiatal testének minden gyönyörét. Sok vendége volt és mikor pirkadni kezdett a hajnal,

összegyűjtötte a fényes pénzeket, félretette és elküldötte Vasilenak, akit még mindig nagyon szeretett.

A SZAKÍTÁS

De a részegen ölelkező és szerelmet kérő férfiak egy női szívből minden illúziót kiölnek. Teltek-multak napok, hetek és Anna olyan lett, mint társai. Kifestett, megkopott, kivetett pária. De a pénzek még mindig szorgalmasan érkeztek a fogházba. Még mindig szerette Vasile. Oh, nem úgy, mint régen. Máskép. Ez a furcsa, ilyen nőknél szokatlan érzés volt, ami mégis emberi maradt benne és ami egyetlen szórakozása volt, egyetlen öröme.

A társnők nem sokáig tudták jó szemmel nézni ezt a dolgot. Addig mind beszéltek Annának, amíg arra határozta el magát, hogy szakít szerelmével. A legény valamilyen uton módon megtudta ezt.

VASILE MEGÉRKEZIK

A következő este valaki kopogott az ajtón. Vasile volt. Hátán vadászfegyver, kezében revolver.

A ház többi szomorú lakói veszedelmi hallottak, majd pedig fegyverdörrenést.

Ghelberg felszakította az ajtót és menekülni igyekezett. Körülvették, lelővéssel fenyegette az ellenállókat, majd sikerült az ucca homályában eltűnnie.

A kis szobában összetépett inggel, hátával az ágynak támaszkodva kuporgott Anna Rusu. Melle fölött biborvörös volt az ing és a sebből csendesen bugyogott a vér.

Teste mellett régi típusú Nagandt revolvert találtak, amelyből egy golyó hiányzott.

Egy golyó, amely átütötte Rusu Anna farsadt, szerelmes szívét.

Megérkeztek a hatóságok, a holtestet elszállították a bonctani intézetbe. Rusu Anna most bizonyára boldog. Ott kóborig nyugtalan lelke, ahol nincsenek részeg vendégek, nincs orvosi ellenőrzés, nincsenek kemény szívű szülők.

Az olvasó pedig fordít egyet a lapon, kissé elgondolkozik, aztán felsóhajt:

— Így végződik egy szerelem...

— Bay Girolamo, Cal. Moșilor 8. sz. alatt megkezdte vívó és torna oktatását. Gyermeknek, hölgyeknek, férfiaknak vívóoktatás, csoportokban is kedd, szerda, péntek 5-től fél 10-ig.

KARÁCSONYI SPORT-VONAT BUDAPESTRE Utlevél nélkül!

Az utazáson mindenki részt vehet. Beiratkozáshoz csak egy személyazonossági igazolvány szükséges.

A KÜLVONAT CLUJRÓL DECEMBER 26-ÁN reggel 10.15-kor indul, Budapest Nyugatra érkezik aznap 23 órakor. Budapestről visszaindul január 2-án reggel 6.30, Clujra érkezik 20.45 órakor.

AZ UTAZÁS ÁRA 2150 LEI személyenként, oda-vissza, számított III. oszt. vagonokban. Gyermeknek 10 évig 1350 lej.

ÉTKEZŐKOCSIT is csatolunk a karácsonyi sportvonathoz. A budapesti szálloda és ellátás költségei lejben fizethetők:

BEIRATKOZÁSNAK SZÜKSÉGES SZEMÉLY ADATOK:

1. Az utas neve, 2. foglalkozása, 3. lakcíme, 4. születésének helye és éve, 5. személyazonossági igazolványának száma, 6. hol fog megszállni Magyarországon (város, ucca és ki-nél), 7. Ki fog-e szállani Csabán, Mezőtúron, Szolnokon, Cegléden, vagy Pestig megye, 8. és ki kell fizetni a teljes részvételi díjat. VIDÉKIEK: fenti adatokat levélben is közölhetik, a pénzt pedig postautalványon küldhetik be.

Beiratkozási határidő: December 16-án estig.

Kizárólagos beiratkozási helyek:

ECONOMIA | Wágons Lits / Cook

Menetjegyiroda,
Cluj, P. Unirii 23.

Menetjegyiroda,
Cluj, P. Unirii 18.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készfaherneműt, kötöttárukat, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi hátmögött. (2678)

TOPOLYAHÁLÓSZOBA, mindenféle butorok eladók. Használt butort veszek. Cal. Decebal 3. (3037)

BRILLIÁNSOT, régi ékszereket legjobban fizeti Markovits T. ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 18. (8111)

BUTOROKAT legnagyobb választékban veszek és eladók. Bizományt, beraktározást vállalom. Str. Gen. Poetas 15. (8496)

MODERN lakkeszszolt hálószoba, kombinált szekrénnel sürgősen eladó. C. M. Foch 23. apart. 4. (8355)

ELADÓ teljesen új férfi télikabát, szövet, férfi trenckó, szalon patefon lemezekkel, fekete irodai köppen, könyv és virágállvány, fali fogasok, szódás és egyéb üvegek. Str. Cicio Pop 118. (8467)

STEYER autókatrészek és gumi eladók. Str. Trecătoare 7. (8470)

MÉLY gyermekkosci jókarban levő, eladó. Str. Ion Ghica 3. (Grigorescu-negyed). (8471)

KARIKAHAJÓ varrógép eladó. Str. Gheorghe Asachi 11. (8476)

ELADÓ finom kivitelű francia díó háló asztalosnál, Diana fürdő udvar. (8482)

ROMÁN és külföldi bélyegeit, bélyeggyűjteményét legmagasabb áron veszem. Str. Regina Maria 12. etaj 12. (8490)

ELADÓ rövid férfibunda, női kabátok, ruhák, hócipók, rádió. Str. Ilie Măcelar 14. balra, déli és esti órákban. (8493)

ANTIK mahagóni commode, arany-bronz empire óra, tiszta asztal, gramofon, pasztell festékek eladó és egy festő tükör. Str. Regală 24. (8494)

PASZTELL és olajfestmények, jókarban levő festett nagy, konyhába is alkalmas kredenc eladók. Str. Regală 24. (8495)

BEVEZETETT nagy vevőkörrel belvárosi üzlet más elfoglaltság miatt eladó. Cím „Kistőke egzisztencia” „Jóestét!” kiadóhatalába. (8556)

KÖZÉPNAGYSÁGU fehér Vesta hengerkállya, üzletbe, irodába alkalmas és teljesen jó rádió olcsón eladó. Str. Goga 11. ajtó 1. (8501)

ELADÓ konyhaszekrény, éjjeliszekrény, Str. Cădălele 15. (8508)

ZALOGCÉDULÁKAT ékszerekről és bármilyen ékszert, brilliánsot, gyémántot, magas árban vásárol december 22-ig Riser ékszerész, C. M. Foch 1. Központi szálloda alatt. (3073)

Szőrmét

bizalommal Mandelbaum szücső!

vásároljon. Cal. Reg. Ferdinand 20. udvarban. (8514)

EGY valódi perzsabunda 1 valódi nutria bélés eladó. Blăndăria „Turic” Str. Jorga 23. (8517)

VILÁGOS háló olcsón eladó. Kisejtett butort, matrácot, hencsert, varrógépet veszek. Str. Dogarilor 3. Szabó. (8522)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci olcsón eladó. Str. Paris 21. ajtó 12. (8121)

KERESÜNK órábérre prëshajtásra alkalmas motort. Str. Enescu 1. (8528)

GYÜMÖLCSFÁK, rózsafák, magnoliák, tejesorgonák, biralmák, mogyorók, óriás őszibarackok eladók. Griger műkertészetben Cal. Reg. Caro! II. 39. (8530)

MÉLY gyermekkosci és sportkosci eladó. Egy szuster bőrvarrógépet bérbe adnak. Str. Horea 29. (8533)

MÉLY gyermekkosci és sportkosci eladó. Str. Crisan 24. (8534)

HARISNYAKÖRKÖTŐGÉPEK eladók. Megtekinthető vasárnap 11—5. Str. Dragalina 92. (8535)

FÉRFI télikabát és bőrkabát eladó. Str. Cernăuți 31. (8539)

ELADÓ portál, 327 széles. Varga asztalos, Str. Memorandului 22. (8540)

NATUR rókabőr, teljesen új, olcsón eladó. Cal. Reg. Ferdinand 129. háztulajdonos. (8542)

JÓKARBAN levő sziliszkin bunda eladó. olcsó árban. Str. Războieni 14. (8547)

VILÁGOS hálóberndezés kemény fából eladó. Klein, P. Abator 3. (8548)

VESZÉK vasat, ruhát, rongyot, butort és mindent. Klein, P. Abator 3. (8549)

A jövő hét bemutatói:

FRUSKA - ORVOSKISASSZONY

A jövő játékrendjén világhírű darab szerepel, egy vígjáték és egy színmű. A vígjáték szerzője Barry Connors és diadalmasan járta be az egész világot. A Fruska tudvalevőleg kétségtelen őse az utóbbi évtized számtalan vígjátékának, de eredetiségben, ötletességben, meséjének fordulatoságában, bűbájosan megformált szerepekben egy darab sem multa felül máig a Fruskát.

A Fruska címszerepében, ebben a modern Hamupipőkében, akit elkéneveztetett idősebb nővére teljesen elnyomott, Kovács Kató jutott rendkívül hálás és egyéniségét teljesen fedő feladathoz. A hű nővéréhez, de hálás szerepében Havadi Nagy Ilonkát fogjuk látni. Benes Ilona a zsarnok feleség alakjában remek feladathoz

jutott. A férfiak közül Tóth Eleknek ismét alkalma van a fellázadó papucsos férj nagyszabású és végtelenül mulatságos szerepében gazdag egyéniségét csillogtatni. Mellettük kitűnő és eredeti figurákat alakítanak Perényi János és Senkálzky Endre.

A hét második bemutatója pénteken lesz. Ekkor kerül sor az esztendő egyik legnagyobb méretű, hatalmas apparátust igénylő színmű-ujdonságának, az Orvoskisasszonynak a bemutatójára. Ez a darab elejétől végig egy nagy angol kórház életét tárja fel. A darabot Kádár Imre rendezi, címszerepét Fényes Alice alakítja, de a drámai és az operettgyűjtés csaknem minden tagja kitűnő szerepet játszik az ujdonságban.

JOSE KALB

A Sidy Thal, a Teifner jiddis színtársulat vendéglátója

A kiváló művészi teljesítményeiről nálunk is előnyösen ismert Sidy Thal-féle jiddis színtársulat ismét erdélyi turnéra indult. Kolozsváron december 4-ikén és 5-ikén játszik a társulat a Magyar Színházban. Ezuttal egy egészen újszerű, Amerikában és Lengyelországban hatalmas színpadi sikereket elért darabban fognak nálunk bemutatkozni. A zenés dráma címe: Jose Kalb, szerzője I. I. Singer, a chászid-élet zseniális megfigyelője, aki Jose Kalb címen regényt írt. Ennek a regénynek szokatlan nagy sikere, de főleg drámai mozzanatai készítették I. Sternberget, a nagyteljeségű poétát és rendezőt, hogy dramatizálja a regénynek kimagasló alakját. Ez a munka maradéktalanul sikerült. A chászid-élet legbensőbb motívumai, érdekességei, de egyben visszasságai is plasztikusnak mutatkoznak a zenés-táncos színdarabban, amit rövid néhány nap múlva a kolozsváriak is látni fognak.

Sidy Thalék az ország legjobb színpadi erőit szerződtették a darabhoz. I. Jakob, aki a nesevi rebbet játsza, kabinetalkitást nyújtó szereplésével bámulatosan illúziót keltő hatást ér el. Sadigurski, a nagyszerű komikus ezuttal sirásót játszik. Tragikomikus alakítása különösen játékának természetessége miatt hat, Sidy Thal és Teifner játékaról tanulmányokat lehetne írni. Zenéjét a darabnak a népi dalköltészet gyöngyeiből Polianski karmester komponálta.

A jiddis színművészetet kedvelő közönség türelmetlenül várja már kedvenc művészeinek vendégszereplését.

ÁLLÁST KERES

SZOPTATÓ dada állást keres. Str. Brutarilor 11. (8504)

KÖZÉPKORU nő, kinek üzlete volt, kevés garanciával elvállalná bodega, cukrászda, vagy ehhez hasonló üzlet vezetését. Cimeket „Jó üzletárs” jellegre. (8554)

28 éves nő elválna házvezetőnői állást egy, esetleg két tagú családnál. Str. Siminici 14. (8544)

ÁLLÁST KAPHAT

BORBÉLYSEGÉDET azonnal felvesszünk Frizeria Park, Cal. Motilor 49. (8472)

NAGYVÁLLALAT keres cluji fiókja részére kersztény könyvelőt, román, magyar, német gépiró levelezőt, magyar, német gyorsírót. Ajánlatokat eddigi működés és fizetési igény megjelölésével Rudolf Mosse Cluj küldendők. (8477)

ÖNÁLLÓAN dolgozó buffé vezetésére kaulációs nő vagy férfit kersek. Cimeket „Önálló” jellegre. (8478)

KERESEK állandó szakácsnőt, legalább 10—15 éves gyakorlattal és elsőrangú bizonyítványokkal, akinek férje portási, udvari és fűtési munkálatokat végezne. Román nyelvtudás szükséges. Érdeklődni: Perry cégnél, Str. Regina Maria 53. sz. (8483)

KIFUTÓFIUT azonnal felvesz Sarga, Str. Regina Maria 3. (8486)

TAKARÍTÁSÉRT lakást, fizetést adok, bejárónót keresek, szuterin szoba olcsón kiadó. Cal. Motilor 69. (8487)

JÓ családból való fiú tanulónak azonnali belépésre felvétetik. Andor Gyula börtönzet, Piața Mihai Viteazul 3. (8497)

MUNKÁSNO felvétetik. Schlezák Ferencnél, Str. O. Iosif 3. (8498)

MUNKÁSLEÁNYT, ki nikkelezésben jártas felveszek. Str. Reg. Maria 24. udvarban. (8503)

KIFUTÓFIUT azonnal felvesszünk „Corvinus” gépzület. Cal. Reg. Ferdinand 62. (8506)

NŐI fehérneműszalonba ügyes kézilány felvétetik. P. Unirii 7. Apart. 11. (8513)

KIFUTÓLEÁNY, vagy fiú felvétetik. Anca könyvtárba. (8518)

FÉNYEZŐNÖT, ki duco fényezést szak szerűen érti, azonnalra felveszek. Str. Iulian Pop 8, asztalos műhely. (8519)

MINDENES bejárónó felvétetik. Strada Eminescu 11. (8525)

FÉRFIFEHÉRNEMŰ varroda azonnal felvesz segéd- és kifutóleányt, Str. O. Jósif 1. (3075) hon" jellegre.

KÜLÖNFÉLÉK

GYERMEKJÁTEKOKAT olcsón csinálók és javítók. Diana fürdő udvarban, Veres. (8500)

TÉLI ruhák és szőrmék festését, tisztítását szakutadással készíti Gavallér, Cal. Traian 20. (8481)

ERNYŐK gyári árban, javításokat olcsón Ernyőüzemben. Cal. Regele Ferdinand 3., udvarban. (8474)

KÖZPONTBAN felállítandó bufféhez közreműködő társnőt vagy társat keresek. Cimeket „Buffé” jellegre. (8479)

150 EZER lej kölcsönt keresek első helyre való betáblázásra, melyet külön 10.000 kg. vassal garantálok, esetleg fémipari vállalathoz 250.000 lejjel társat keresek. Cím „Aranyfedezet” jellegre a kiadóba. (8480)

VARRODÁK kézimunkaszalonok figyelembe. Cérnak, fércek, géphímzők, gépsejlemek, mindennemű kézimunka gyapjuk, zsák gyapjuk, felvetők legolcsóbb beszerzési forrása. „Urania”, Cal. Reg. Ferdinand 35. (8511)

MŰVÉSZI blondkeretek 20 évi jótállással készülnek. 10 százalékos engedményt adunk, ha ünnepi képeket már most megrendel: „PAX” Cluj. C. M. Foch 6. (8512)

ELVESZETT Deák Sámuel névre szóló Betegséggyógyító könyv, megtalálása jutalom: ellenében vigye állomás borbélyüzetbe. (8516)

SZÁZ-százötvenezer lejjel rendelkező társat keresek jömenetelű üzlethez. Cím a kiadóban. (3074)

EGY komoly leány levelezne, magát egyedül érző intelligens férfivel. Levelezket „Gondolkozó” jellegre. (8523)

ASZTALI főző fajenckályhák minden nagyságban felelősségre kaphatók. Ugyan ott fűrészporkályhák és mindenféle bádogos munkát legolcsóbban vállal Dániel, Str. Clemenceau 4. (8524)

TISZTELETTEL értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy újonnan megnyitott angolszabóságom, hol mindenféle férfi és női angol munkát jutányosan vállalom Cluj, Str. Anton Pan 16. Póka János. (8527)

OKTATÁS

PERFEKT angol, francia, német nyelv oktatás. Str. Cipariu 16., ajtó 5. Opera közelében. (8488)

TEXTILSZÖVÉS (ruha, sál, szőnyeg) tanítását megkezdtem. Erd.: Bodó Mária kalapszalom, Str. Memorandului. (8510)

KEZDŐKNEK német francia órákat adok jutányosan. P. Unirii 7. Apart. 11. Telefon: 27-00. (8515)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ azonnalra üzemeltetésig Piața Mihai Viteazul 30. Értekezni „Ferrum” vasüzletben Nagyfaludnál. (8466)

EGY szoba kiadó magános urnál. Strada Popesti 18. Cal. Lungă. (8468)

KIADÓ 2 szoba, fürdőszoba használatlan január 1-ére. Értekezni Str. Romei 1., földszint, 1—3 óra között. (8473)

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott szoba tizenötödiktől kiadó. Str. Stroescu 10., Vasnál. (8475)

MALOASA 15. alatt kiadó december 15-re különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával 1—2 személy részére. (8485)

ÜZLETHELYISÉG, 20 év óta fűszerüzlet, szoba, konyha, kamara lakással azonnalra kiadó. Str. Paris 62. (8502)

BUTOROZOTT szoba főzőkemenccel kiadó. Str. Masaryk 19. jobbra. (8507)

KIADÓ 3 szobás, komfortos lakás havi 3000 lejért. Cal. Reg. Ferdinand 141. III. em. Erd.: házfelügyelőnél. (8507)

SZÉP üres szoba garzonnak kiadó Str. Eminescu 11. (8526)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Butorok, kabátok eladók. Str. Duca 7. em. 10. (8550)

KOMOLY nő lakást kaphat 350 lejért, varrással, szövással foglalkozók nappalra is. Str. Elisabeta elején. Magányos nőnél. Str. Maloasa 5. jobboldalt 5-b. szuterin. (8529)

KIADÓ szoba, konyha és szoba, konyha, kerttel. Str. Donat 104. (8531)

AZONNALRA kiadó különbejáratu szép üres szoba. Str. N. Filipescu 13. (8537)

ZSIDÓ uricsalád teljes ellátást ad kétezer lejért. Str. Tudor Vladimirescu 17. Apart. 13. Zsidókórház mellett. (8558)

ÜZEMI és raktárhelyiségek belterületen kiadók. Ugyanott napos, parkettes uccai szoba fürdőszoba használattal. Str. Anton Pan 6. (8541)

LAKÁST KERES

URINÓ keres uricsaládnál penziót díetás kosztal, lehetőleg kertes földszintes házban, lehet vidéken is. Cimeket „Ott” hon" jellegre. (8462)

Hirek

NAPTÁR. 1939. December 3, Vasárnap. Róm. kat.: Advent 1. vasárnap. Prot.: Olívia. Ort.: Sf. Pr. Sofronia. Izr.: 21 Kiszlev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre 150, egy hónapra 50 lej.

JOESTET!

NINCSENEK VÉLETLENEK!

— Mondd — kérdezi Suci barátjától, Klárától — el tudod-e képzelni, hogy az ember kimegy az utcára és egy órán belül az összes barátjával találkozhat?

— Hogyne — feleli Klári. — Csak a legrégibb kosztümödet kell fölvenned, a tavalyi kalapodat, kopott keztyűt és egy olyan harisnyát, amelyen leszaladt egy szem.

KETTŐS KÖNYVELEÉS

Nagy érdeklődik barátjánál:

— Mondd csak, te felírsz mindent, amit kiadsz?

— Igen, de csak a hónap elején.

— És később?

— Később hitelezőim írják fel.

Börkabátot

méret után készíti, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Ügyeletes gyógyszerárak. December hó 2-án, szombaton reggeltől december hó 9-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács, Memorandulau-ut; Dr. Olariu, Regina Maria ucca; Minerva, Regele Ferdinand-ut; Dr. Rusu, Cipariu ucca.

— Orvosi hír. Dr. Bogdán K. orvos hazaérkezett és rendeléseit újból átvette. Rendelés csak délután 3-tól 8-ig.

DIANA

ELETÜRÖM ÉS TETTERŐ FORRASA

— UJ HELYSÉGBE KÖLTÖZÖTT AZ ÁLLAMI JAVAK LEJTÁRMINISZTERIUMA. Az állami javak lejtárminiszteriuma közli, hogy hivatalos helyiségeit a miniszterelnökségről a Boulevard Dacia 34. szám alá helyezte át. Telefon száma 2-39-70. A vármegyei prefekturák és a polgármesteri hivatalok megbízottai a miniszterium fenti új címére jelentkezzenek. Ugyanerre a címre küldendő az állami javak lejtárminiszteriumához intézett megkeresések és levelek is.

Izabella, az első kórházi pszicho-grafológusnője, hazatért a külföldi útjáról és fogad. Kolozsvár, str. I. I. MACELAN 9. sz. - Belügyminiszteri engedély. CSODALATOS, IGAZI LELKI-KLINIKA. Vidékre levélben válaszol!

— A Róm. Kath. Női Misszió irodalmi estélyei. A Róm. Kath. Női Misszió gróf Bethlen Györgyné elnöknő vezetése alatt nagyértékű kulturális rendezésekkel teljesít irodalmi estélyeinek rendezését. A múltévi nagysikerű Petőfi estélye után ebben az évben Arany János szellemének hódolva, december hó 10-én d. u. 5 órai kezdettel a róm. kath. gimnázium nagytermében előadást rendez. Az előadás felolvasója Rácz József kath. főgimnáziumi tanár, közreműködnek a Kolozsvári Zeneegylet tagjai: Incze Margit, S. Herman Katicza, Moldován Melinda, Gajzágó Anna, Kuti József, Nemes Károly és a „Törekvés” dalkör Kárpáti Emil karnagy vezetésével. Az előadást vetített képek egészítik ki. Az előadás egyike lesz a téli-évi értékes kulturális eseményeinek.

— Uj folyóirat Erdélyben. Kése Átilla református lelkész közíró és Sztójka László író, lapszerkesztő vezetésével új folyóirat indul Erdélyben, mely most van szervezés alatt. A folyóirat kéthavonként fog megjelenni s az erdélyi magyarság kulturális, társadalmi s gazdasági területeit ölel felírásaiban maga köré tömörítve a fiatal írókat, újságírókat és képzőművészeket. „Erdélyi kis könyvtár” elnevezéssel az új nemzedéki szemle kisebb regényeket, vers és novellásköteteket jelentet meg — fiatal íróktól.

— Orvosi hír. Dr. Katzer Ödön belgyógyász hazaérkezett és ismét rendel. Cluj, Piața Mihai Viteazul 40. Röntgen, Electrocardiograph (szív) felvételek. Telefon: 14-35.

— MINISZTER-TANÁCS. Bukarestből jelenti a Rador: Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, kormányfő elnök letével a fővárosban minisztertanács volt, amely folyó ügyekkel foglalkozott.

BUNDÁK SZŐRMÉK

gallérok átalakítása a legújabb modelltől kezdve, legújabb modellek szerint

dus választékban BIXENSPANNER SZŐRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

— Köszönetnyilvánítás. Ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki rokonnainknak, barátainknak, ismerőseinknek és mindazoknak, akik meleg részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek és a súlyos órákban gyászunkban osztozva, mellettünk állottak. Bertók Sándor és Éva.

— Angol nyelvű istentisztelet. A kolozsvári skótegyházban, Str. Regalá 21. szám alatt vasárnap délelőtt 11 óra 15 perckor angol nyelvű istentisztelet lesz. Prédikál Rev. Th. Coulter.

— Államosították a badeni játékkaszinót. Bécsből jelentik: A Bécs mellett levő Baden fürdőhelyen egy külföldi társaság már évek hosszú sora óta játékkaszinót tartott fenn. A kaszinótársaság engedélyét most megvonták és gondnokká dr. Jury alsódunai tartományi körzetvezetőt nevezték ki. A kaszinó tetemes jövedelmének egyik felét ezután Baden városi tanácsa kapja, a másik fele az alsódunai tartományé lesz és jótékony célra fordítandó. A badeni kaszinónak mindig nagy forgalma volt és a külföldiek is számosan keresték fel.

„IMIG”

zománcozott és fekete főzőkemenct gyártja:

GRÜNWALD JAKAB

Cluj, Calea Decebal 23. ♦ Kapható: minden jobb vasútleben

— Az új háború hőseiről fogják elnevezni az új angol rózsafajtákat. Londonból jelentik: Anglia egyike Európa legnagyobb rózsatermő országainak és több mint 2400 hektár területen termesztik a világ legkülönbözőbb fajtájú rózsafaját. Egy statisztikai kimutatás szerint 12.000 angol foglalkozik a birodalom területén rózsakertészettel, amely világszerte ismertté tette az angol rózsafajokat. A kertészek nemzetközi társasága minden újfajta rózsának egy elismert híresség nevét adta, ebben az évben egy különös vörösrózsafajt termesztettek, amelyet Count Haignak, egy másik fajtát pedig Lord Allenbynek neveztek el. A jelenlegi háborús helyzetre való tekintettel a rózsatermesztők elhatározták, hogy újfajta virágjaikat az új háború hőseiről fogják elnevezni.

— Doktorrávatás. A kolozsvári tudományegyetemen ma délután az orvostudományok doktorává avatták László Ilona orvosszigorlót, a kolozsvári társaságok ismert és népszerű tagját, akinek „Sistemul endrochin si pielea” című doktori értekezése szak-körökben is feltűnést keltett. Az új orvosnő doktorrávatása alkalmával sokan keresték fel szerncekívánatokkal.

— A Casa Muncii vasuti nyugdíjas egyesület felhívása. A Casa Muncii CFR nyugdíjas egyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy december 5-én, kedden reggel 9 órai kezdettel közgyűlést tart Regele Ferdinand ut 108. szám alatti helyiségében. A gyűlés tárgya a többiek között bizottság ki-küldése lesz, amelynek megbízása lesz a szegénysorsu tagok karácsonyi segélyezése és részükre ajándékok kiosztása. Az egyesület vezetősége felkéri tagjait, hogy a gyűlésen okvetlenül jelenjenek meg.

— Anyát és leányát 29 év múltán összehozta a pesti rádió. Nincs boldogabb ember ma Nagykanizsán Ferentsik Máriával, a nagykanizsai kórház alkalmazottjánál. A 29 éves leány a lelenygyermek nehéz viszonyai közt nőtt fel, még csecsemőkorában menhelyre adták, onnan évek múltán nevelőszülőkhöz adták nevelésre. Mióta felnőtt, mindig olthatatlan vágy élt benne szülei iránt, legalább az édesanyját szeretne volna megtalálni. A nagykanizsai kórház kedves nővéreinek tanácsára a rádióhoz fordult segítségért. A magyar rádió a nagykanizsai leány kérésének eleget tett, néhány soros közleményt olvastak mikrofonba arról, hogy édesanyját keresi. Tegnap Pozsonyból levelet hozott a posta Ferentsik Máriának és a levelet — az édesanyja írta. A Pozsonyban élő asszony — mint a levélből kiderült — annakidején mérhetetlen szegénysége miatt kényszerűségből vált meg csecsemőjétől. Több mint tíz év óta keresi, de eddig nem tudott nyomra akadni. Véletlenségből hallotta a budapesti rádió híradásait és örömben sirva fakadt a rádió mellett.

— ROMÁN-OROSZ VASUTI VEGYESBIZOTTSÁG TÁRGYALT. A bucuresti „Semnalul” című újság közli, hogy a román-orosz határon fekvő Oraseni közszékhely Románia és Szovjetország közötti kiküldötti tárgyalásokat kezdték az Oraseni-Colomea-Lemberg nemzetközi vasutvonal megnyitása kérdésében. Romániát a tárgyalásokon Bucur mérnökkel az élén 26 tagú tárgyaló bizottság képviseli.

— Az első halálos ítélet Bucurestiben. Bucurestiből jelenti a Rador: Az itteni büntetőtábla tegnap hozta meg első halálos ítéletét. A vádlott egy 31 éves férfi, akinek lelkiismeretét rablói gyilkosság és számtalan bűncselekmény terheli. A halálos ítéletet azzal érdemelte ki, hogy 1939. május 23-án Eneche Gancef nevű bulgár nemzetiségű cimborájával megtámadta Mosei Maican mérnököt, akit kiraboltak és meggyilkoltak. Ez a halálos ítélet első a fővárosban és másodikként az országban.

Diéta nélkül is meggyógyult gyomorpuffadás...

Erdemesnek tartjuk az alábbi eredeti levelet teljes egészében leközölni: Nagyságos Gyógyszerész ur! Tisztelettel értesítem, hogy feleségemnek az elhasznált 5 üveg „Gastro D.” teljesen megszüntette a majdnem 4 évig tartó gyomorpuffadást, miért is teljes közönnyel vagyok. Diéta nélkül is jól érzi magát és mindenféle ételt ehetik. Több ismerősömnek ajánlottuk, kiknek szintén javulást adott. Előre látásból azonban, mivel nem lehet tudni, nem-e tér vissza, illetve nem újul-e meg a baj, tisztelettel kérek címemre utánvéttel 5 üveg „Gastro D.”-t küldeni, hogy minden eshetőségre kéznél legyen a gyógyszer. Maradok teljes tisztelettel: Halmos Ödön, Sibiu, Str. Moare de scoarță 39. 1939. február 22. Kell-e fenti sorokhoz még valami kommentár?

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 140 lej utánvét mellett Császár, E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

HOLGYEK FIGYELEM!

A DOLLY-KRÉM

hatása az arca felülmúlhatatlan.

Próbálja meggyőződéssel. Lerakat:

EMKE DROGÉRIÁBAN.

— ELÁSSÁK A HOLLAND MŰKINCSEKET ÉS FESTMÉNYEKET. Amszterdamból jelenti a Tempo: Hollandia kormánya elhatározta, hogy az esetleges légítámadásokra való tekintettel az ország egyik titkos helyén elásatja a muzeumban őrzött műkincseket és felbecsülhetetlen értékű festményeket.

Epilepsziában szenvedők!

A világhírű amerikai

„DONHIDE”

gyógyszert a bécsi Wagner Jaureg klinikán olyan eredményeket ért el, amit eddig semmi más gyógyszerrel elérni nem tudtak. Kapható minden gyógyszerárakban, vagy 225 lej utánvét mellett megrendelhető Császár Ernő gyógyszerárakban Bucuresti, Cal. Victoriei No. 124.

— Meghalt Ugron András volt marosmegyei főispán. Budapesti jelentés szerint Ugron András nyugalmazott főispán 54 éves korában Budapesten hirtelen meghalt. Erdélyszerte ismerték és nagy tisztelet vette körül. Néhány héttel ezelőtt súlyos beteg ment fel a magyar fővárosba kezelés céljából. Tegnap hirtelen szívbénulás állott be, amely megölte. Nővére: Ugron Vilma a haláleset hírére Budapestre utazott.

— Alagutat furtak a galaci fogház egyik cellájából a szökni akaró betörők. Galaci jelentés szerint három betörő, névszerint: Eisenstein, Dimătrie Cantemir és Wilke, akik közös cellában voltak őrizet alatt, 25 méteres alagutat készítettek és azon keresztül akartak megszökni. Már az alagut végére értek, mikor felfedezték a szökési kísérletet. Mindhármukat láncra verték és külön-külön cellában helyezték el.

Egykedvűen vall szörnyű bűnéről a Gruia-uccai rablógyilkos

Vasárnap délelőtt helyszíni szemlére kísérik
a gonoszlelvőt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Lapunk más leg elzárta, kezét az áldozata véréből nem tudta lemosni, s ezért a meggyilkolt nő ruhájába törölte. Majd magához véve a zsákmányt, eltávozott a lakásból és az önműködő zárral ellátott ajtót becsukta. A konyha kulcsát, miközben a Hója-erdő felé menekült, eldobta.

A BÜNBÁNAT LEGKISEBB JELE NÉLKÜL

A gyilkos meglehetősen közönyösen viselkedik és nem mutatja jelét annak, mintha rettenetes tettet megbánta volna, vagy mintha lelkiismeretfurdalás gyötörné azért, mert felférhetetlen lelki bánatot okozott a gondos családapának és megfosztotta az ártatlan leánygyermekét. Bertók Évát legnagyobb földi kincsétől, a nemeslelkű, rajongásig szeretett édesanyjától.

A gyilkos magatartásából, sápadt arc-kifejezéséből, bágyadt tekintetéből nem tükröződik vissza nagy lelki felindultság. Inkább azt a benyomást kelti, mintha valami fárasztó testi munkában merült volna ki. A kihallgatást végző bizottság tagjainak hozzáintézt kérdéseire

nyugodtan, azonnal és minden belső felindultság látszata nélkül, határozottan, de röviden válaszol és adja meg a felvilágosításokat.

„VÉLETLEN VOLT”

Tárnaveanu Vasile állandóan megmarad eredeti vallomása mellett: nem azért ment Bertók Sándor lakásába, hogy a mérnök feleségét megölje. A véletlen és a szerencsétlen körülmények közrejátszása tették gyilkossá.

Ő csak zsákmányt keresett, olyan helyen, ahol vagy üres lakásra talál, vagy pedig a lakásban csak olyan személy tartózkodik, akitől fenyegetésekkel pénzt, vagy egyéb értéket tud kicsikarni.

Tudta, hogy a délelőtti és a déli órákban a család fő a legtöbb háztól távol van, vagy hivatalban, vagy műhelyben, szolgálati helyen. Tudta, hogy a gyermekek sem zavarhatják terve keresztülvitelében, mert a gyermekek legtöbbször ebben az időben az iskolában tartózkodnak.

Véletlen volt, hogy éppen Bertók Sándorék lakásába csengetett be. Amikor a tolmács szerepét játszó Zeitner Klára, a szomszédban lakó leány a beszélgetés közvetítése után eltávozott és magára maradt a lakásban áldozatával, alkalmasnak látta a pillanatot eredeti terve keresztülvitelére és erőlyes hangon pénzt követelt Bertók Sándornétól.

A GYILKOSSÁG

Elmondotta Tárnaveanu Vasile azt is, hogy amikor a pincéből a vízvezeték színelte megjavítása után visszatért a konyhába,

nehogy valaki meglepesse, vagy megzavarhassa, belülről bezárta a konyhaajtót, amelynek kulcsát zsebre tette.

Mikor Bertókné pénztzsaroló fenyegetésével szemben ellenállást tanusított, torkonragadta az asszonyt, a földre teperte, a konyhaasztalon levő hatalmas kés nyelével többször fejbesújtotta, majd elvágta a nyakát és felvágta bal kezén az ütőeret.

Miután a vízvezeték csapját megelőző-

leg elzárta, kezét az áldozata véréből nem tudta lemosni, s ezért

a meggyilkolt nő ruhájába törölte. Majd magához véve a zsákmányt, eltávozott a lakásból és az önműködő zárral ellátott ajtót becsukta. A konyha kulcsát, miközben a Hója-erdő felé menekült, eldobta.

HELYSZÍNI SZEMLE

A rendőrség bűnügyi osztálya a gyilkos vallomását részletes jegyzőkönyvet vett fel és széles körben folytatja a vizsgálatot Tárnaveanu Vasile elő-

Molotov csak a finn „népkormány” vezetőivel hajlandó a békéről tárgyalni

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint Molotov külügyi népbiztos kijelentette, hogy nem hajlandó a Helsinkiben megalakult új finn kormányral semmiféle tárgyalást kezdeményezni. Ellenben hajlandó arra, hogy a Teriokiban megalakult ellenkormányral, amely Molotov megítélése szerint, a finn nép igazi akaratát képviseli és joggal nevezi magát „népkormánynak”, a tárgyalásokat megindítani a finn-orosz viszály békés elrendezése érdekében.

CSAPATOKBAN JELENTKEZNEK AZ ÖNKÉNTESÉK

(STOCKHOLM.) (Havas.) A Svenska Dagbladet értesülése szerint Itáliában, Spanyolországban és Norvégiában az ifjúság csapatokban jelentkezik és kéri a helyi hatóságokat, hogy engedélyezze őket.

Roosevelt elnök éles nyilatkozata

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Roosevelt elnök a tegnapi sajtótervezetelen élesen támadta a Szovjet eljárást és nyilatkozata végén megtagadta arra vonatkozólag a választ, hogy a semlegességi törvényt alkalmazták-e a Szovjetre nézve is. Minden a továbbiaktól függ, mondotta az elnök és a kormány e tekintetben fentartja cselekvési szabadságát.

VI. GYÖRGY ÉS CHAMBERLAIN MEGBESZÉLÉSEI

(LONDON.) (Reuter.) VI. György uralkodó kihallgatáson fogadta Chamberlain miniszterelnököt, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. A miniszterelnök ismertette a királlyal a jelenlegi helyzetet. Ugyancsak Londonból közlik, hogy

a brit uralkodó karácsony napján rádiószózatot intéz a világbíródalom népeire.

BIZALOM DALADIERNEK

(PÁRIS.) (Havas.) A francia szenátus ülésén tegnap Daladier miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést, mire a szenátus

259 szóval 23 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Daladier tehát a kamara után a szenátusban is döntő győzelmet aratott.

NORVÉG CÁFOLAT

(OSLO.) (Rador.) Norvégia külügyminisztere azokkal a külföldön elterjedt hírekkel szemben, amelyek szerint a Szovjet több norvég kikötőnek átengedését kérte volna, kijelentette, hogy a moszkvai kormány semmiféle terület átengedését nem kérte Norvégiától.

A TÖRÖKÖK FIGYELNEK

(ANKARA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint Törökország a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a finn-orosz kérdés alakulását. A török sajtó nagy rokonszenvvel ír Finnországról, míg a Szovjettel szem-

ben használt hang mérsékelt és tartózkodó. Török politikai körökben élénk érdeklődéssel figyelik az északeurópai viszály további fejleményeit.

a gyilkos lelkiismeretét Bertók Sándorné meggyilkolásán kívül még más gyilkosság is terhelheti.

A rendőrség egyébként a vizsgálóbíró és az ügyesség képviselőjének közbenjöttével holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor

helyszíni szemlét tart a Gruia-ucca 5. szám alatt, ahova erős fedezet mellett kiszállítják a gyilkost is, akivel még egyszer végig játszatják a megrázó tragédiát.

A rendőrség megfelelő rendfenttartási intézkedést fogantatott, hogy az illetékteleneket távolítsa a hivatalos helyszíni vizsgálat helyétől és hogy ne ismétlődhessen meg a ma délelőttihez hasonló csődület, amikor ugy a központi rendőrség épülete előtt, annak udvarán és irodáinak előszobáiban a kíváncsiskodók tömege lábatlankodott.

lyezze távozásukat a finn harcterületekre. Ugyanez a helyzet Svédországban is. Ugyancsak Stockholmból közlik, hogy Amszterdamban, Hágában és Oslóban tegnap

heves kommunista ellenes tüntetések zajlottak le, amelyeknek során a helyi kommunista szervezetek ablakait bezúzták és összetörték az irodahelyiségek és a kommunista nyomdák berendezéseit is.

JAPÁN TILTAKOZIK

(TOKIO.) (Rador.) A japán kormány heves tiltakozó jegyzéket intézett Franciaország tokiói nagykövetéhez. Ebben tiltakozik az ellen, hogy a francia Indokínán át fegyvereket szállítsanak Csang-Kaj-Seknek. Több esetben pedig francia hajók feltartóztatnak és kikutattak japán hajókat.

ben használt hang mérsékelt és tartózkodó. Török politikai körökben élénk érdeklődéssel figyelik az északeurópai viszály további fejleményeit.

MENEKÜLŐK VÉGTELEN SORA

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) Helsinkiből érkező jelentés szerint az elmúlt éjszaka több, mint százezer ember hagyta el lakhelyét. Legtöbbjük gyalog tette meg az utat a védettebb helyekre. Az országutak mindkét oldalán a fáradt emberek ezrei pihennek ki a hosszú gyaloglás és izgalom következményeit és igyekeznek minél távolabb elkerülni a fővárostól. A műszaki csapatok és a tüzoltók folytatják a bombázás következtében keletkezett romok eltakarítását, amelyek alól számos halottat emeltek ki. Az áldozatok legtöbbször szénén égett a gyújtóbombák által felgyújtott házak romjai alatt.

SVÉDORSZÁG SEMLEGES MARAD

(STOCKHOLM.) (Rador.) Hansson svéd miniszterelnök Norköppingben beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Svédország népe a legmélyebb sajnálattal látja, hogy milyen végzetes fordulatot vett a finn-orosz viszály. Reményét fejezte ki, hogy megfelelő közbelépéssel meg lehet gátolni a háboru elfajulását. Végül hangsúlyozta, hogy Svédország minden erejével arra törekszik, hogy legteljesebb semlegességét megőrizze.

MAGYARORSZÁG EGYÜTT ÉREZ A FINNEKEL

(BUDAPEST.) (Rador.) A Stefani jelentése szerint a magyar képviselőházban pénteken meleg rokonszenvi megnyilatkozás volt Finnországgal szemben. Az összes magyarországi lapok meleg hangon írják Finnországról. A magyarországi sajtó leszögezi azt az őszinte sajnálatát, hogy Finnország részére Magyarország nem tud segí-

séget nyújtani ellenállásának növelésére.

HEVES HARCOK

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Finnországban rendkívüli hevességgel folyik a harc az orosz és a finn csapatok között. Az orosz gyalogság támadásait a finnek hősiességgel visszaverték. Több orosz tankot ágyútűzzel megsemmisítettek.

A Dunaposta jelentése szerint a Ladoga-tó közelében levő Suojarvi mellett lefolyt ütközetben két orosz gyalogszádot megsemmisítettek. A finnek itt 250 foglyot ejtettek és 10 orosz tankot semmisítettek meg. Ezt az értékes eredményt a finn hadsereg annak az új fegyvernek köszönheti, amellyel a finn hadsereget ellátták. Ez az új harcászati automata fegyver, amely éppen úgy használható, mint a géppuska.

A Reuter jelentése szerint a finn tengerparti tüzérség egyik lövege találattal érte az orosz hadihajók egyikét, amely a Hangoe kikötő ellen nyitott heves ágyútűzet.

MUSSOLINI NYILATKOZATA

(ZÜRICH.) (Reuter.) A Neue Zürcher Zeitung római tudósítójának jelentése szerint

Mussolini miniszterelnök hangsúlyozta, hogy itt az idő a szovjet-ellenes arcvonal végleges kiépítésére.

A hír a Reuter iroda szerint még megerősítésre szorul.

ÚJ LÉGI FLOTTA BAZISOKAT ÉPÍTET AZ USA

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy 8 újabb légi flotta bázist építtet ki az északamerikai partvidéken. A költségekre 24 millió dollárt utalnak ki.

AZ USA KÖZVELEMÉNYE A HÁBORUS PROPAGANDA ELLEN

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az amerikai sajtó szerint a közvélemény egyre nagyobb aggodalommal szemléli, hogy az USA-ban tervszerű háborus propaganda folyik abból a célból, hogy az Egyesült Államokat az európai háboruba sodorják. A New York Herald Tribune élesen kikel a kísérletek ellen.

Az európai háborus felek — írja — bizonyára tisztában voltak belső erőviszonyaikkal akkor, amikor a háborút megkezdették. Felesleges tehát az a kísérlet, hogy most olyan erőket kényszerítsenek maguk mellé a frontokra, amelyeknek semmi közük sincs az ő problémáikhoz.

— HÁZASSÁG. Dr. Bornemisa Sebastian Kolozsvár polgármesterének leánya, Iléana és dr. Borza Alexandru egyetemi tanár fia, Borza Nicolae mérnök, ma délből tartották meg a város háza anyakönyvi hivatalánál polgári esküvőjüket. Az ifjú házaspár tanúi dr. Tataş Coriolan, Szamosztomány királyi helytartója és felesége voltak. Az egyházi esküvő december 3-án, vasárnap este fél 8-kor lesz a Regina Maria-uccai gör. kath. templomban, ahol a szertartást dr. Hossu Iuliu gör. kath. püspök fogja tartani és ő fogja megáldani az ifjú házaspár frigyét. Az egyházi esküvő után az Autóklub helyiségében társasvacsera lesz.

— NAPILAPOK, FOLYÓÍRATOK, IDŐSZAKI SAJTÓTERMÉKEK TULAJDONOSAINAK ÉS IGAZGATÓINAK FIGYELMÉBE. A kolozsvári VI. hadtest cenzurahivatala felkéri az összes napilapok, folyóiratok, időszaki sajtótermékek tulajdonosait, vagy igazgatóit, hogy december 7-én, szerdán délelőtt 9—13, vagy délután 18—20 óra között jelentkezzenek a cenzurahivatalnál, ahol nyomtatványokat kapnak és megfelelő utbaigazításokat ezeknek a nyomtatványoknak kiegészítésére. A kiegészített nyomtatványokat sürgősen fel kell terjeszteni a propagandaügyi minisztériumnak és ezért a cenzurahivatal feltétlenül számíthat az érdeklelt lap-tulajdonosok, vagy igazgatók pontos megjelenésére.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

Mátrai Béla riportja:

Új fegyverek Mars szolgálatában...

Az elkövetkezendő idők új fegyvereiről, a robbanó motorokat leállító és a halálsugárral beszél a szakértő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A semleges néző egyelőre abban a szerencsés helyzetben van, hogy ebéd után könnyű cigarettára gyújtva kísérheti figyelmével azt a borzalmas színjátékot, mely kialakulóban van és amely lehet, hogy az ő végzetét is magában hordozza. Gi gázok küzdelme ez, reng belé a föld, recseg, ropog a civilizáció egész épülete. A muzsák rémülten elhallgatnak és a véres ködtől elborított emberi elme újabb és újabb fegyvereket keres az acélsisakos felebarátok elpusztítására. Milyen meglepetéseket tarthat az elkövetkezendő háború? A mágneses aknáknak már megjelentek a színen. Egyelőre legyőzhetetlen fegyvernek bizonyult. Beszélnek még óriás ágyukról, távolból irányítható légítörpedőről, a robbanó motorokat leállító sugárról és végül titokzatos halálsugárról, amely útjában megöl, halálra éget mindent, ami él, mozog és lélegzik.

Ha a levegő vezetővé válik

— Lehetséges, hogy van olyan találmány, amellyel minden benzinnel hajtott járművet, repülőgépet le lehet állítani — mondja a szakértő — de, amilyen nehéz ezeknek a sugaraknak alkalmazása és az ezt előállító vezető készülék előállítás, olyan könnyű elvenne a védekezés. Ilyen természetű találmány csak rövid ideig okozhat bonyodalmat, meglepetést. Nagyon egyszerűen és hatásosan lehet ellenük védekezni.

— A találmány lényege valószínűleg olyan sugárzás, amely a levegőt vezetővé teszi. Ha a benzínmotorok gyújtását végző elektromos gyertya két pólusa között a levegő vezetővé válik, akkor az elektromos szikra nem a két pólus között üt át, hanem elkerüli azt, vagyis rövidre záródik.

— Több olyan sugárzás van, amely a levegőt elektromos áram vezetőjévé teszi, vagyis ionizálja. Kis mértékben ilyen sugárzás a kvarc, a röntgen lámpa sugara, nagy mértékben pedig az ultraviolett sugarak. A levegő rendes körülmények között rossz vezető. Az ultravörös sugarak hatása alatt a levegő atomjaiban olyan folyamat történik, amely az atomokat jó vezetővé teszi, ionizálja.

A benzínkeverék nem akar felrobbanni

— A motorok gyújtása tudvalevően a hengerben történik, ahol a benzínnek és a levegőnek a keverékét elektromos szikra robbantja fel. A benzín rossz vezető. Ha a henger körül vezetővé tesszük a levegőt, akkor az elektromos szikra nem ugrik át a gyertya két pólusa között, ahol a benzín jóbb szigetelő, mint a henger körül levő levegő, hanem kistül a levegőben, rövidre záródik. A gyújtás megáll. A gyertyák szabályszerűen működnek, szikráznak, csak éppen a benzínkeverék nem akar semmiféleképpen felrobbanni. A gépkocsi leáll, a repülőgép pedig menthetetlenül lezuhan.

— Ezzel az ultravörös sugárrendszert ki lehet egy olyan vonalat építeni, amely elektromos vezetéknek használható fel, vagyis az a vékony levegő réteg, ahol a sugár áthalad, mint villamos drót vezetővé válik. Ha így ilyen vonalba magasfeszültségű áram, mint amilyen a gyújtógyertya szikrája, kerül, akkor az rövidre záródik és elfordulhat, hogy ugyanabban a vonalban ugyanazon a helyen, ahová a kisugárzás kiterjed, leáll minden benzinnel hajtott gépezet.

Az árnyékolás

— A sugarak ellen könnyű a védekezés. Olyan burkolatba helyezük el a gyújtást, amelyen az ultravörös sugarak nem hatolnak keresztül. A má-

sik védekezési mód pedig a benzinnel hajtott járművek egyéb gyújtási rendszerre való átépítése. Manapság minden nagyobb nehézség nélkül lehet egy gépet izzó gyújtással, vagy pedig mechanikus uton előállított meleggel is gyújtani.

— Mindez azt bizonyítja, hogy az

A halálsugár

— Hasonló elgondoláson alapszik a halálsugár. Ennek alkalmazói ugyanis ultravörös sugarakkal vezetővé teszik a levegőt és ezen a vékony láthatatlan elektromos vezetősugáron nagyfeszültségű áramot juttatnak el a kijelölt helyre, vagy áldozatra. Kísérletek alkalmával sikerült ezzel a sugárral több kisebb állatot kivégezni. Azóta nem lehet tudni, milyen haladás történt ezen a téren. Elméletileg lehetséges, egy ilyen minden élőlényt legyilkoló rettenetes erejű villamos sugár, de gyakorlati alkalmazása eddig igen nagy nehézségekbe ütközött. Ma bizonyára szakemberek hada dolgozik azon, hogy valóra váltsa ezt a gyilkos

találmányt. Inkább műszaki, mint hadászati jelentősége lehet. A találmány nem egyéb, mint érdekes kísérlet, technikai zsonglorkodás, olyan bűvészi mutatvány, amelyet csak egy párszor lehet megismételni, mert igen csekély áldozattal radikálisan lehet ellene védekezni.

álmot és nincs kizárva, hogy ez lesz a Mars, a hadisten legrettenetesebb fegyvere.

Minderről igen keveset tudnak az elkövetkezendő áldozatok. Egyelőre békésen ülnék betonfedezékeik hűs árnyékában és néha-néha szórakozás-képpen lőnek egyet. Ha majd elindul a halálsugár, meg fognak tudni egyet-mást. De nem sokat. Csak fel fognak ugrani szétcsapott kezikkel és el fognak terülni golyószórókkal védett közös anyákon, az öreg Földön. Csodálkozásra és a halálukat okozó találmány megismerésére már nem lesz idejük.

Esunya halál, eljöttél a kaszával,

de hiába jöttél,
mert Horia van
a házamban!

GRIPPA,
KÜSZVÉNY,
CSUZ ellen
használd csak

„HORIA“
BEDÖRZSÜLEST.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Az első légiharcot 1870. októberében francia és német léggömbök vívták

„Vadászrepülőink légiharcban lelőtek egy ellenséges felderítő gépet“ — így hangzik egy mai hadijelentés és az újságolvasó szeme minden különösebb meglepetés nélkül siklik át a szinte naponta megismétlődő két soron. A légi harc a modern háboruban megszokott jelenség, sőt már az elmúlt világháborúban is megismerkedtünk a Blockád, Richtofenek, az Udetek nevével.

A repülőharc mai megszokottsága mellett nem érdekelten, ha az olvasó előtt fellebbentjük a mult fátylát és leírjuk a világtörténelem első légi harcát, amely ezelőtt 69 évvel Páris közelében zajlott le a francia-porosz háborúban. Ezt természetesen nem repülőgépek, hanem léghajók vívták meg, hiszen akkor a levegőnél nehezebb légi jármű még csak a nyugtalan lelki feltalálók, javithatatlan fantaszta és — bocsánat — örültek agyában élt.

1870 októberében bezárult a poroszok ostromló gyűrűje Páris körül. Az ostromlott főváros nem tud érintkezni a Toursban székelő kormánnyal és akkor születik meg a léghajó használatának ötlete. Gambetta, Kératry, Tisandier léghajón repülnek ki Párisból az ostromló porosz sereg hadállásai felé.

De most adjuk át a szót az akkori újság cikkírójának, aki leírja a híres légiharcot.

— Az ostrom megkezdése után rögtön két léghajó indult el Párisból, az egyik három, a másik egy férfival.

— Az első szerencsésen tulrepült az ostromló sereg harcavonalán s minden bal-eset nélkül érte el a földet. A másiknak azonban nem ment olyan könnyen a dolga. Amint a porosz tábor felett lebegett, egyszerre csak egy másik léghajót látott emelkedni maga felé. E másik léghajón ott lengett a francia zászló. A párisi léghajó egész közel eresztette magához. Mikor már csak néhány ölnyi távolságra értek, a második léghajó bevonta a francia lobogót s elkezdett tüzelni.

— Harc keletkezett a levegőben ezer méternyire a föld színe fölött. A Kain-Abel harcnak nem elég, hogy vérrrel itatja a földet s vérről keveri a vizet, — még ott is gyilkolásra gondol, ahol az ember különben is oly közel áll minden percében a halálhoz. A porosz léghajó mindjárt a negyedik, ötödik lövése kersztül lőtte a párisi léghajó duzzadó vásznát, mire az össze kezdett esni mint egy felfútt hólyag, melybe gombostűt szúrnak s szédtő gyorsasággal zuhant lefelé.

A poroszok már örültek odalént. Amde a léghajósok nem szokták elveszíteni a lélekjelenlétet. Készen tartott ragacos

vászondarabbal betapasztották a lött repedés s újra emelkedni kezdett a párisi léghajó. A tüzelés sokáig tartott, míg egyszerre a porosz léghajó egyet fordult a levegőben s mint a szárnyaszegett madár, lezuhant az iszonyu magasságból. A francia léghajó elért a francia táborba, hoi a lovasvadászok felfogták.

1870 november 20-án jelent meg ez az izgalmas riport a magyar újságok egyikében. Mellette az illusztráció, amely azt a jelenetet ábrázolja, amikor a léghajó a francia lovasvadászok között földre ereszkedik.

Akkor egyedülálló, ma szóra alig érdemes riport, amely nem izgatja tulajdonosán még a haditudósító tollát sem. De 70 év távlatából érdekes a tény, amely előhírnöke volt a későbbi háborúk nagyszabású légitámadásainak.

(B. R.)

RIBBENTROP

Ribbentrop a Harmadik Birodalom külügyminisztere. Elődje, báró Neurath még a hitleri Németország külügyminiszteri székében is az elmúlt kort, az „ancien régime“-t jelentette. Hitler azonban évekig megtartotta, mert nem akart külpolitikai bonyodalmakba keveredni addig, amíg Németországon belül nem stabilizálta az új rendszert. Joachim Ribbentrop már egészen az ő emberük. Előkelő német családból származik, diplomatainak indult, de azután az anyagi függetlenség kedvéért a kereskedelemi életben helyezkedett el. Feleségül vette Henkel, dúsgazdag vegyógyárossal leányát és apósa vállalatának ügyeiben sokat utazott külföldön, beföldön pedig értékes nagy ipari kapcsolatok teremtett magának. Még Hitler uralomrajutása előtt csatlakozott a nemzeti szocialista mozgalomhoz. Hitler körében ő volt az első gazdag ur, az első előkelőség, a „porosz Nemzeti Kaszinó“ a Herren-Club tagja. Elsősorban Ribbentrop „szállította“ a nagytőkét a mozgalomnak. Összehozta Hitlerl dúsgazdag gyárosokkal és bankárokkal, akik szívesen és hathatósan támogatták a nemzeti szocialistákat, mert ezekben megtalálták „népi testőrségüket“ a kapitalizmus kiváltságait fenntartó marxistákkal szemben. Ribbentrop közvetítette a „aktumot“ Papen és Hitler között s í — alig van jelentősebb szerepe valakinek a nacionál szocialisták uralomrajutásában, mint neki.

Mindig Neurath külügyminiszter idején is, ő volt Hitler külpolitikai tanácsadója. A kancellárhoz bejelentés nélkül csak ketten mehettek be: Ribbentrop és Schacht, akik ezzel a jogukkal megelőzték Hitler régi felfogottait. Ribbentrop több előkelő diplomáciai megbízatás után a Harmadik Birodalom londoni nagykövete lett.

Ribbentrop külügyminisztersége jelentősen a „dinamikus külpolitika“ korát. Megkezdődött az új stílusú német terjeszkedés. Alig telt el Ribbentrop kinevezése után néhány hét — bekövetkezett az Anschluss. S azután a többi hódítás. Diplomáciai téren Ribbentrop nevéhez fűződik a tengely megszilárdítása, az antikomintern vaktum és az orosz-német megemlékezési szerződés. Hitler Ribbentrop különleges érdemének tartja külügyminiszterének jólinformáltságát. A nemzeti szocialista külügyminiszter nem világnézeti külpolitikus. Amikor a müncheni meg egyezés után Párisba utazott, hogy aláírja a francia-német egyezményt, nem zavarta a „Marseillaise“, sem a francia forradalom trikolorja. És nem zavarta Moszkvában az „Internacionale“ és a sarió-kalapácsos vörös lobogó sem.

— Hir közel hárommillió zsidó palesztinai letelepítéséről. Newyorki jelentés arról számol be, hogy az angol kormány az USA segítségével több, mint 2,800.000 zsidót akar letelepíteni a világ minden tájáról Palesztinában. Arab körökben ennek a tervnek a híre nagy nyugtalanságot váltott ki.

—o—

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ARANK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelzés és címenélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózzal jelzés leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapki megjelenésre csak délelőtti 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT ékszerket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiszágitok. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

SCHIMBASLOVAK Háránál kaphatók. Str. Băii Someșeni, Telefon: 36-23. (2935)

LEGMAGASABB árért veszek ócska réz fűrdőhengereket, üstöket és mindenféle fémeket. Szaniszló, P. Stefan cel Mare 17. Telefon 13-24. (3034)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetünk. Str. Memorandului 4. (8280)

OLCSÓ TŰZIFA • PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy 51 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6857)

ELADÓ 50 kg. finom házi szilva. Str. Donat 156. Turján. (8425)

Maradék szövetek

női, férfi kabát- és ruhaszövetek, paplan, lepedő és damaszt maradékok. Sámuel maradéküzletben. Str. Măloasă 10. Regal kávéház mögött. (8429)

BABA-KOCSIK

játekabánák

már 280 lejtől

nagy gyári lerakot, dus választék **HERCULES** Babyruházban Cluj, Cal. Reg. Ferdinand No. 9.

ZINK-hulladékot 10 kgron felül, minden alakban állandóan veszünk. „Triumf” gyár, Cal. Dorobanților 113. (Telefon: 10-79. (7656)

TŰZHA

prima száraz bükk és hántott legolcsóbb napi árban vágva és ölenként házhoz szállítva kapható. **NEGREA VASILE** Telefon: 1681. Str. Motilor 98. (8396)

PRIMA gyölkér francia háló, kombinált szoba jutányos árban eladó. Str. Moldovei 17. műasztalosnál. (8285)

AUTÓBUSZ, 24 személyes, prima gumikkal, nagyon jó állapotban eladó. Str. Reg. Maria 36. Autocomerț. (8293)

PALINKÁS vagy boroshordókat keresünk megvételre 100-200 litereseket. Cím: Kolozsvári ref. teológia gépésze. (8340)

VILÁGOS háló és könyvszekrények eladók. Piața Unirii 7., első emelet, Apartement 4. Megtekinthető 11-1 óráig. (7694)

VESZÉK tiszta fehér és színes rongyokat, selyem hulladékokat, használhatatlan selyem harisnyákat, különként fizet. Pap, Cal. Decebal 33. (8372)

SZILSZKIN női bunda olcsón eladó. Fehér József szűcsnél, Str. Matei. (8386)

PIANINÓ bérbeadó. C. M. Foch 17. em., jobbra. (8387)

OSZLOPKÁLYHA eladó. Str. Tace Ionescu 65. (8447)

ELADÓ jókarban levő fűrdőkád cimpelből és egy szép csiszolt jókarban levő főzőkemence. Str. Surda 5. (8451)

15.000 lei biztosítékkal tejjefelosztót keresek. Ajánlatokat „Fix fizetés” jellegűre a kiadóba. (8455)

PIANINÓ nagyon jó olcsón eladó. Str. Gara 1-a. (8452)

ZONGORA eladó elsőrangú „Bécsi” gyártmány, nagyon jó karban. Str. Corches 10. (8457)

MODERN Super rádió eladó. Str. Episcop Ivan 5. ajtó 4. (8463)

WERTHEIMKASSZÁT keresek egyestől hármassig. Ugyanott 4 lámpás telepes rádió jutányosan eladó. Str. A. Muresan 16. 1-4-ig. (8445)

ÓCSKARUHÁK, férfi és női télikabátokat veszek, eladok. Grünfeld. Str. Reg. Maria 14. (8326)

JOÁLLAPOTBAN levő borszűrőt keresek circa 50 literig. Sallak cég, Cluj. (8464)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban

vásárolhat.

Caleta Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

ELADÓ „Bösendorfer” zongora. Cím a kiadóban. (8260)

BRILLIÁNS, ékszer és valódi szőnyegeket Wallerstein vásárol. Str. Clemenceau 7. Tűzoltókkal szemben. Telefon 33-14. (8336)

BODEGA jól bevezetve, betegség miatt bonansókkal együtt eladó, jutányos feltételek mellett. Dr. Fogarasi ügyvéd, str. Memorandului 2. I. em. (8370)

INGATLAN

DERMATASOK különös figyelmébe! Eladó Ház Str. Constanta 26. szám alatt. Lakható és szép telek. (3061)

1180 négyzetméteres házahely, javítóintézet mellett eladó 110.000 lejért. Két parcellára is felosztható. Dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. (3062)

VASUTÁLLOMÁS környékén családi ház szép telekkel 520.000 lejért eladó. Dr. Ligethy, Cal. Reg. Ferdinand 40. (3060)

ELADÓ napos oldalon masszív építésű uriház 760 nm. kerttel. Str. Moise Nicoară 23. sz. (8417)

6 HOLD kőbánya, holdanként 40.000. leért. Érdeklődni: Tokaynál, str. Donat 193. (8453)

DONAT uton nagy telek eladó. Értekezés: str. Reg. Carol II. 44. (8456)

ELADÓ családi ház 3 szoba, konyha, kert. Str. Prof. Marinescu uton. Ért.: str. Radu 1. emelet, apartament 9. (8461)

SÜRGŐSEN eladó 1 hold pusztá gyümölcsös. Békás mögött, 75.000 leért. Str. Andrei Muresan 98. (8454)

PARCELLÁT keresek megvételre, esetleg kert részt. 30-40 ezerig. Ajánlatokat „Parcela” jellegűre. (8439)

ÁLLAST KERES

URINÓ elmenne házvezetőnőnek magányos urhoz vagy nőhöz. Cím a kiadóban. (8244)

FEHÉRNEMŰ javítást olcsón vállalkoz. Cal. Reg. Ferdinand 131. Apart. 1. (8354)

SZALONPAPIR frenzölést vállal. Str. Baritiu 12. (8239)

KATONAVISÉLT szakács több évi gyakorlattal azonnali állást keres. Cím: Oláh Károly, Sibiu, str. Lupu 1. (3072)

ÁLLAST KAPHAT

VASESZTERGÁLYOS, aki általában a vas és gépszakmákban jártas, állandó és önálló munkára kerestetik. Fries, Str. Baba Novac 8. (8041)

EGY cukrászségédet alkalmazok. Cím: Gálffy, Tg.-Mures, Str. Nicu Filipescu 22. (3051)

14-15 éves jobb katolikus leány, esetleg hozzátartozójával falusi plebánián öreg szülők mellett háztartási segítségként állandó otthonat találhat. Leveleket „Szerényigény” jellegűre a kiadó. továbbít. (3054)

KERESEK vidékre megbízható jólfizető mindenest 2 tagú családhoz. Erd.: Cal. Reg. Carol II. 61. (8329)

KIFUTÓFIU felvétetik: Mercantil, Str. Berde 2. az udvarban. (8331)

ASZTALOSSEGÉDEKET fakoporsó készítésben jártast azonnal felvesz Szóts, Déva. (V 3058)

VEGYÉSZMÉRŐK kerestetik azonnali belépésre, egy alakulóban levő vegyigyárba. Ajánlatokat „Tapasztalt” jellegűre Rudolf Mosse Cluj, kértünk. (8377)

KONFEKCIÓ szabósághoz kézimunkások felvételének. Cal. Reg. Ferdinand 125. (8410)

CIPÉSZSEGÉDEKET és tűzőt felvesszék állandó munkára. Török A., Caleta Regele Ferdinand 57. Sighisoara. (8427)

ÜGYES leányt aki háztartásban jártas keresek. Str. Paris 50. (8443)

KERESEK lehetőséget négy középiskolát végzett fiút kémfestő tanulónak. Czink, Str. Gen. Poetas 5. (8269)

KERESEK beteg mellé délutánra szerény, jómegjelenésű leányt. Str. Regina Maria 38. I. (8437)

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt fölvesz Takács cukrászda, str. Baritiu 10. Ugyanitt egy tanuló is fölvetetik. (8465)

MÉZESKALÁCSOS segédet azonnalra fölveszek önálló munkára. Moarcas Miklós, Sibiu, str. Zidului Nou 11. (3067)

KÜLÖNFÉLÉK

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (2756)

TŰZIFA elsőrendű olcsón megrendelhető. Primaria trafikban. (8063)

ELLOPTAK egy 5-ös típusú, hordozható Erika irógépet. A gép száma: 86.20. 41-5. A megtaláló vagy nyomravezető 1000 lej jutalomban részesül. Érdeklődni Gutfried Jenőnél az A. B. C. üzletben. (8428)

VAN szerencsém a nagyérdemű közönséget az Ursus sörgyár, Str. Mănăstur 2. alatti sörcsarnokának december 2-án. szombaton megtartandó megnyitására tisztelettel meghívni. Ujjonnan átalakított helyiség, kitűnő hideg és meleg ételek, elsőrendű italok, dicsőítő vacsora, cigányzene. Sere Miklós vendéglős. (8446)

„VITA H” vitaminos tápcsokoládé készínek és nagyinak. Megóv betegségektől, megszüntet köhögést, számarhurutot, erősít lápadt gyenge, vérszegény és kimerülteket, étvágyat gerjeszt, pótolja a csukamájolajat. Kérésre ingyen minta. Dobozonként 45-75 lei. Hermann gyógyszár Targumures. (3068)

CUKORBETEGEK!

Prof. Dr. Senftner szerint készített és orvosilag ajánlott izletes diabetikus kenyér, liszt, tésztafélek és csokoládék.

„DIABET”

romániai képviselőténél Cluj Str. Nic. Jorga No. 11. Az egészségügyi minisztérium által engedélyezve 45134/937 szám alatt. Kérjen díjmentes ismertetőt!

TÁRSAT keresek 250.000 leiel kurens-tömegcikk gyártási vállalatához. „Ipar-üzem” Frenkel sorsjegyroda Turda. (3065)

OKTATÁS

KOZMETIKAI kiképzés „Bote” kozmetikában. Cal. Reg. Ferdinand 24. II. Tel.: 20-11. (8338)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Fek Dezsőnél. Caleta Regele Ferdinand No. 34. (8456)

KIADÓ LAKÁS

DERMATA közelében Str. Preotul Opris 5. szám azonnalra kiadó egy szoba külön és szoba, konyha, terras külön telken. Értekezni Str. Preotul Opris 3. háztulajdonosnál, vagy háztelügyelőnél, Str. Rudeanu 1. (8365)

KIADÓ szép butorozott szoba szuterinben. Str. Regalá 19. (8379)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Avram Iancu 30. (8374)

GARÁZSNAK, műhelynek alkalmas hely 12 szobahelyiség kiadó. Str. Regele Carol II. No. 77. Erd.: Str. Regina Maria 19. Lébernél. (7375)

BETON pince kiadó. Str. Vrăbitor 12. szám. (8416)

KÉT szoba kiadó és egy istálló. Str. Săcușcă 18. (8432)

BELVÁROSI villában 2 szobás, komfortos lakás január 1-re kiadó. Sebestyén, Str. Măloasă 5-d. (8389)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! Szíves tudomásukra hozom, hogy hölgyfodrász-üzletet nyitottam, melyben bukaresti szisztemre, elsőrendű kiszolgálást végzünk. Str. Dacia 4., Domus palotával szemben. Szíves pártfogást kér Salon Tereza.

KIADÓ különbejáratu butorozott szoba fűrdőszoba használattal. Str. Gen. Poetas 19-b. (8458)

EGY szoba, konyha parkettes modern lakás december 15-re kiadó belvárosban. Cím a kiadóban. (8459)

KIADÓ azonnalra tiszta szépen butorozott különbejáratu szoba, fűrdőszobával, ezerszármazást és szuterinben világos lakás hatszázötvenért, esetleg butorozva. Str. Masiniștilor 7. Villában. (8460)

KIADÓ december 15-re modern 2 szoba, konyha és mellékhelyiségek, nagy kerttel, külön telek. Érdeklődni: str. Rugului 40. (8422)

KÉT szoba, konyha kiadó. Str. Regale 14. Értekezni az emeleten. (8438)

P. E. PAYENS

AZ ARANY URAI

(73.)

— Olyan vagy Hilda most előttem, mint az álomkép. Szép, megnyugtató, hihetetlen... De nem tudom kinyújtani érted a kezem. Ólomnehéz a kezem... És nem szabad. Nem szabad... Miért jöttél vissza?

— Megmondjam? Megmondjam a szintizta igazat? Megmondjam, hogy milyen régóta szeretlek? Hogy soha egyetlen percig sem szerettem szerelmemet mást, csak téged. Mindig téged... Az első keserűség, mikor elhagytál, hamar elmúlt. Megértettelek. Nem haragudtam, hogy máshol keresed a boldogulást. Nem akartalak elfelejteni, de lemondással, szerelemmel akartam rád gondolni. Mikor megismerkedtem a férjemmel, még mindig csak téged szerettelek. Sokat, nagyon sokat szenvedtem azokban az időkben. És a férjem olyan jó és türelmes volt hozzám, úgy láttam rajta, hogy nagy fájdalmat okozok neki hideg tartózkodással. És akkor már nagyon is jól értettem mi az, szerencsétlenül, reménytelenül szeretni valakit. Nagyon szerettem a férjemet. Jobb, gyöngédebb, megértőbb, nemesebben gondolkozó embert sohasem ismertem. Attól a perctől kezdve, hogy felesége lettem; megfogadtam önmagamnak, hogy többet nem gondolok rád. Ha akárhol, akár mikor fogok is veled találkozni, sohasem árulom el sem egy szemrebbenéssel, sem egy mozdulattal, hogy életem egyetlen szerelme vagy... Csodálatosképpen sejtettem, hogy fogunk még találkozni... Készültem rá. És mikor csakugyan találkoztunk, szavamnak álltam. Levizsgáztam bátor önfegyelméből, ugy-e?... Férjem, aki mindent tudott, ami kettőnk között történt, vállaltára vett. Megkérdezte, hogy nem bántam-e meg, hogy lekötöttem magam neki? Akarom-e, hogy visszaadja szabadságomat?... Nem, nem. Hitvány, jellemtelen ember lettem volna, ha visszaélek a helyzetemmel és elfogadom ajánlatát. Cserben hagyom azt, aki minden jót megérdemelt tőlem, azért a férfiért, aki semmi jót nem érdemel. Aki hitlenül elhagyott, mikor sorsa szerencsére fordult. Bevallom őszintén, hogy nem tekinthetem áldozatnak azt, hogy kitartottam férjem mellett. Nagyon szerettem. Imponált nekem. És minden szepet, jót az életben tőle kaptam.

— Ha szerettél, miért nem hallgatnál meg, mikor felkerestelek üdvégségedben?

— Nem akartam olyan hamar bökög lenni azután, hogy férjem olyan szerencsétlenül, a legremesebb körülmények között halt meg. És már megmondtam... nem akartam, hogy valaha is azzal gyanúsíts, hogy érdeklő fogadtam el a kezéd... Reméltem, hogy nem felejtess el... Azt hittem, hogy visszajössz még... Beszélnék magunkról, egymásról, szerelemről... Megértjük egymást. Hiába vártalak, nem jöttél. Söhajjva nyugodtam bele, hogy elfelejtettél. Tudtam, hogy emberfeletti munkát végeztél, nem érsz rá diákmódra udvarolni és azt is hittem, hogy akadt valaki, aki elfelejtette veled régi szerelmedet.

Hilda elhallgatott. Szeme fűrkészve merült Harry szemébe, hogy kiolvassa legtitkosabb gondolatait. Az elkinzotti barázdás, fakó férfarc idegesen megremegett, szemhéjai kivörösödtek, beleharapott ajkába, hogy megfékezze vonaglását. Aztán nem tudott tovább uralkodni magán. Az utolsó napok kinszenvedése, a felhalmozódott keserűség kirohant belőle. Amint soha életében nem tett, azt a meghatottság, a fájdalom, szomorú boldogság váltotta ki belőle. Ráborult az asztalra és zokogott. (Folyt. köv.)